

MAANDBLAD

SEPTEMBER 2020

Verschijnt niet in juli en augustus

DE PLATE VZW

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

VERKOOP HUIZEN & APPARTEMENTEN

Immobiëliën

® MYRIAM VYVEY

ALFONS PIETERSLAAN 47

8400 OOSTENDE

T 059 70 37 64

M 0475 51 80 62

WWW.VYVA.BE * INFO@VYVA.BE

Foto : Carnavalstoet 1952

De Oostendse reuzen Tone en Wanne op het Wapenplein.

Foto Luc(Luc Chatlen). Collectie De Plate

Inventarisnummer : 2019/16

DE PLATE

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

Langestraat 69
8400 Oostende

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.
Educatieve en permanente vormingsorganisatie.
Aangesloten bij de Oostendse cultuurraad en bij Heemkunde Vlaanderen vzw.

Statuten gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 1-2 mei 1959, nr.1931, en de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Nr. van de vereniging: 193159 / Ondernemingsnummer: 410427091

Tijdschrift – Jaargang 49
Nummer : 07
Maand : SEPTEMBER 2020

Lidmaatschap/jaarabonnement: € 25
Kostprijs los nummer: € 4
Bankrekening: BE81 3800 0966 6224

Bestuur

VOORZITTER	ONDERVOORZITTER	SECRETARIS	PENNINGMEESTER
Nadia Stubbe Blauwvoetstraat 7 8400 Oostende 059 800289 plate.oostende@telenet.be	Emile Smissaert Hendrik Serruyslaan 4 8400 Oostende e.smissaert@gmail.com	Kristien Lamote André Chocqueelstraat 1 8400 Oostende kristien.lamote@outlook.com	Fernand Mus Salvialaan 5 8400 Oostende 0473 862107 ferre.mus@skynet.be

Bestuursleden

Adriën Barbé Nieuwpoortsesteenweg 82 bus 302 8400 Oostende	Valère Prinzie Euphrosina Beernaertstraat 48 bus 3 8400 Oostende	Johan Van Roose Kabeljauwstraat 5 8460 Oudenburg	REDACTIE Koenraad Verwaerde André Chocqueelstraat 1 8400 Oostende 0468 204025 koenraad.verwaerde@telenet.be
---	---	--	---

° Auteurs zijn verantwoordelijk voor de door hen geschreven stukken en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de kring. De binnengebrachte teksten zijn niet eerder gepubliceerd en dienen altijd voorzien van een duidelijke bronvermelding. Afbeeldingen, foto's en tekstovernames is toegestaan na akkoord van de auteur en met verplichte bronvermelding.

° De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate vzw verklaart zich te houden aan de regelgeving, zoals gewijzigd, van de Belgische Privacywetgeving en gegevensbescherming. De vereniging is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens van hun leden. Het bijhouden van de gegevens, het doel van het verwerken, onze gedragscode en zelfregulering betreffend, de rechten van de leden inzake het opragen, wijzigen of schrappen werden in de privacyverklaring van de kring vastgelegd en gepubliceerd in het ledentijdschrift van oktober 2018.

IN DIT NUMMER

- Titelblad	Nadia Stubbe en Georges Vanduyvenboden
- Blz. 165	Koen Verwaerde Goed om weten.
- Blz. 166	Koen Verwaerde Jubileum tijdschrift 'De Plate'.
- Blz. 167 – 170	Norbert Hostyn Hedendaagse beeldende kunstenaars in Oostende.
- Blz. 171	Jacques Mertens Daan Boens.
- Blz. 173 – 176	Stefaan Penninck Essay recente dichtbundel Flor Vandekerckhove.
- Blz. 177 – 183	Gregory Boite James Ensor, de tentoonstelling als visitekaartje.
- Blz. 185	Dirk van Namen Lichtschip Wandelaar.
- Blz. 185	Noël Hostens Een kiekje uit vervlogen tijden.
- Blz. 186 – 199	Emile Smissaert Luchthaven Oostende – Brugge.

goed om weten

Onder duidelijk voorbehoud dat een tweede coronagolf (heden eind juli) niet onherroepelijk blijkt en lokale-lockdowns te vermijden vallen, heeft De Plate in zijn bestuursvergadering van 22 juli 2020 gedurfd een beetje te anticiperen op een komende post-coronatijdperk door volgende beslissen te nemen:

- De activiteiten die normaliter doorgingen op de laatste donderdag van de maand, lees in het bijzonder de voordrachten, vinden vanaf oktober 2020 definitief plaats op de laatste dinsdag van de maand. Dit betekent dus dat de eerstvolgende voordracht doorgaat op dinsdag 27 oktober 2020.
- Zolang de maatregelen van kracht zijn die de federale regering ons opdraagt om de verspreiding van de Coronavirus COVID-19 te beperken, mede de schikkingen opgelegd door het plaatselijk bestuur, vinden de voordrachten plaats met een beperkt publiek. Dit betekent een maximum van 20 personen die voorafgaandelijk zich hebben ingeschreven voor de bedoelde activiteit. De opstelling van de aanwezigen zal zich aangeven als volgt: 5 rijen met elk 4 personen, een afstand van 1,5 meter blijft de norm. Bij het verplaatsen of zich begeven naar het toilet is de mondmasker verplicht. Bij het binnenkomen wordt gevraagd zich de handen te ontsmetten.
- Het visserscafé gaat opnieuw open op zondag 04 oktober 2020. En zoals je mag verwachten, het ligt in de bedoeling om vanaf dan dit terug op elke eerste zondag van de maand te doen. Ook hier blijven de maatregelen aangaande bestrijding van het coronavirus van kracht. Onze kring heeft hiervoor een 'modus vivendi' opgemaakt. Het is de bedoeling dat wie ons visserscafé wil bezoeken hiervoor een afspraak maakt. Er mogen slechts 24 personen aanwezig zijn. Daarom zijn er minder tafels beschikbaar die geplaatst zijn op een afstand van 1,5 meter van elkaar. Tussen de tafels zijn er plastic-tussenschotten aanwezig. De bediening gebeurt enkel aan tafel! Alles is volgens de huidige coronarestricties voor de horeca uitgewerkt. Ook hier moeten de handen ontsmet bij het binnenkomen. Bij het verplaatsen of naar buitengaan is het mondmasker verplicht.
- Reserveren: plate.oostende@telenet.be of via telefoon 059 516721.

Koenraad Verwaerde, redactie.

'DRIEWERF HOERA VOOR DE JARIGE' IN OKTOBER 2021 IS ONS TIJDSCHRIFT 50 JAAR JONG!

En dit zullen we geweten hebben, want we gaan dit op gepaste wijze vieren met de publicatie van een prachtig jubileumnummer. We zijn daarom op zoek naar auteurs, schrijvers, die aan dit feestnummer willen meewerken. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er bepaalde mensen persoonlijk zijn aangeschreven. De reden hiertoe is dat betrokkenen al een tijd bezig waren met het samenstellen van een historisch document over Oostende en waar we op de hoogte van waren. De inhoud die we vooropstellen voor het jubileumnummer betreft een reeks redactionele artikels met een specifiek onderwerp welke heemkundig en historisch onderbouwd is en die uiteraard volmondig handelen over Oostende tout court. Het kan ook gaan over persoonlijkheden die zich op één of andere manier voor onze stad en/of Oostendenaars verdienstelijk hebben gemaakt. Ik wil toch benadrukken dat er een onbevagen en competent redactieteam de knoop zal doorhakken voor wat betreft de stukken die finaal in het jubileumnummer gaan verschijnen. Hoe dan ook zal de keuze vallen op wat vooral tot op wat heden vrijwel onbekend is. Belangrijk om weten is dat de niet in het jubileumnummer opgenomen artikels stelselmatig zullen verschijnen in het reguliere tijdschrift die volgen op het jubileumnummer én met uiteraard een eervolle vermelding. Het jubileumnummer staat los van het abonnement. Wat betekent dat het geen deel uitmaakt van het gangbaar tijdschrift. Wie geïnteresseerd is, leden als niet-leden, zullen hierop tijdig kunnen inschrijven!

'Time is of the essence om tot een goed eind te komen', om die reden vragen we aan de auteurs om hun bijdrage(-n) vóór het einde van januari 2021 aan de redactie te bezorgen. Zoals gewoonlijk gaat het om een word-document. Het betreft een A4-formaat met een marge van 2 cm rondom; het lettertype en tekengrootte is Arial / 11. Het maximale aantal pagina's is 10 à 15; illustraties inbegrepen. Er kan hiervan afgeweken worden als het belang van de tekst dit aantoon. Redactieadres: koenraad.verwaerde@telenet.be .

Ons tijdschrift heeft Abraham gezien en dit was alleen mogelijk door de grote, verscheiden groep van enthousiaste en gemotiveerde 'medewerkers en auteurs' die zo cruciaal bleken voor het succes van dit tijdschrift. Bij het ontstaan ervan, te weten in het tweede nummer dat verscheen in november 1971, schreef de eerste hoofdman (voorzitter), de heer Ernest Detaeye, het volgende hierover: "Nu het kind is geboren, moeten wij het nodige doen om het in leven te houden. In de inleiding van het eerste nummer vroeg ik de medewerking van de leden. Dit kan gebeuren onder de vorm van mededelingen, informaties, een woordje over de lokale folklore, in één woord door hulp in het samenstellen van dit blaadje. Hoe meer medewerkers, hoe beter. Wij rekenen op u'. Ook vandaag rekenen wij op u, geachte leden, auteurs en medewerkers opdat het tijdschrift binnen tien jaar even succesvol Isaac mag tegemoet zien. Maakt door uw inzet deel uit van de zovele legendarische auteurs die van ons tijdschrift gemaakt hebben wat ze vandaag is, mensen zoals o.a. Daniël Farasyn, Jan Dreesen, Omer Vilain, Norbert Hostyn, Ferdinand Gevaert, Emile Smissaert. Apart de vele verdiensten van Jean Pierre Falise voor de redactie; en met oprechte verschoning voor de onmogelijkheid die mij ten dele valt bij de opsomming van andere en niet minder belangrijke en stuk voor stuk even verdienstelijke auteurs. Samen kunnen we bouwen aan de toekomst door op het huidig moment het verleden te omarmen, in het heden ervan te leren en wat we geleerd hebben door te geven aan wie ons volgen zal.

Koenraad Verwaerde, redactie.

HEDENDAAGSE BEELDENE KUNSTENAARS IN OOSTENDE

door **Norbert HOSTYN**

516. **WILLEMYN Gayelle**

Dilettant beeldend kunstenaar; artiestennaam "ArtWolf"; haar werk wil naar eigen zeggen een ode aan de sensualiteit zijn.

Tentoonstellingen:

-2013, Oostende, O.C. De Boeie

517. **WITTEBOLLE Bieke**

°1976 leerlinge Tekenkunst aan de Kunstacademie Oostende >2009<;

deelname aan het tentoonstellingsproject "Radar" (Venetiaanse Gaanderijen, Oostende, 2009)

518. **WOLFS, Matty**

Kunstschilder

Leerling Stedelijke Kunstacademie Oostende.

Tentoonstellingen:

-1985, Oostende, Kredietbank, filiaal Alfons Pieterslaan (groepstentoonstelling)

-ca. 1986, Oostende, Galerie De Komodie, groepstentoonstelling "Leerlingen Stedelijke Kunstacademie Oostende"

519. **WOUTERS Gerti**

° ca. 1963

Was leerkracht aan het KTA De Panne en werd later opleidingscoördinator journalistiek aan Howest; opleiding fotografie aan de Kunstacademie in Brugge (2009-2013).

Tentoonstellingen:

-2003, Buurthuis Oud-Hospitaal ("Two of us")

-2015, Oostende Galerie Exposure Value

Literatuur:

De Zeewacht, 16 oktober 2015, p. 31.

520. **WOUTERS Karel**

Graficus, illustrator

Studies aan het Sint-Lucasinstituut in Gent; derde laureaat van de eerste Omer Delaey-prijs met een reeks houtsneden "De triomf op het monster", 1999.

Tentoonstellingen:

-2001, Oostende, Galerie Orion, deelname aan een groepstentoonstelling.

521. **WOUTERS Peter**

° Oostende, 1951

Ceramist

Tentoonstellingen:

-2018, Oostende, Molen van Stene Dorp

-2019, Oostende, Molen van Stene Dorp

Literatuur:

Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars, 7, Brugge, 1998.

522. **WOUTERS Roger**

° Brugge, 1937

Kunstschilder;

figuren en landschappen; werkte langdurig te Oostende in de vijftiger en zestiger jaren;

was leerling van Jef Van Tuerenhout;

medestichter van de Brugse groep "Onderaards"

1965 : onderscheiding in de "Prix Jeune Peinture Belge"

was lid van de kunstbeweging "Lumen Numen";

vestigde zich in 1968 in Lombardije

Tentoonstellingen:

- 1964, Oostende, Chèvre Folle
- 1966, Brugge, Stadshallen (groepstentoonstelling)

Verzamelingen:

- Oostende, Mu.ZEE (ex verz. M.S.K.O.)

Literatuur: Bryggium (tentoonstellingscatalogus), Brugge, 1966

Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars, 5, Brugge, 1996.

W. & G. Pas, Dictionnaire biographique Arts plastiques en Belgique 1800-2002, Anwerpen (Arto), 2002.

523. WYLLIE Jurgen

Graficus; ontwerper affiche Paulusfeesten 2009

524. YASMINA

Kunstenaarsnaam van Yasmina Vanhove (zie nr. 411)

Literatuur:

N. Hostyn, Twee artistieke sterkhouders op "Oostende voor Anker" : Yasmina Van Hove en Redgie Van Troost, in : O'Zee, 1, 2020.

525. YDE Jules Albert

Dilettant kunstschilder;

lid van de Cercle Artistique et Littéraire d'Ostende/Kunst- en Litteraire Kring; bloemen, marines, duinen;

woonde Wellingtonstraat 6, later Leffingestraat 210

Tentoonstellingen:

-1956, Oostende, Kon. Gaanderijen, Tentoonstelling Cercle Artistique et Littéraire d'Ostende (Kon. Kunstkring)

-1958, Oostende, Kon. Gaanderijen, Salon Kon. Kunstkring Oostende ("Stilleven", "Lilas", "Noordzee", "Avond aan de vissershaven")

Iconografie: fotoverzameling De Plate 2017/1895, 2017/1896

Groepsfoto naar aanleiding van de opening van een salon van de Oostendse Kunstkring
Van links naar rechts: x, x, Leopold Baeyns, x, Maurice Vantournhout, René Lust, Gilberte Heilman-Devriendt,
x, Pierre-Nicolas Boel, J. De Vijlder, x, Charles Heilman, Renée Henno, Jules Albert Yde, Albert Hagers.

Foto verz. K.O.H.G.K. De Plate (2017/1896)

526. **YPERMAN Paul**

Dilettant kunstschilder;

deelname aan de 5de Biënnale voor amateurschilders TEVEO te Oostende, Feest- en Kultuurpaleis 1985 met drie winterlandschappen; woonde in 1985 : Boekareststraat 4

Tentoonstellingen:

-1991, Nieuwpoort, Stadhuis, individuele tentoonstelling

527. **ZANDERS Etienne**

Oostende, 1938-2012

Dilettant kunstschilder (Pseudoniem : Stefano); woonde tot in 1960 een tijdlang in Tanger;

Leerling van de Kunstacademie Oostende (bij Gustaaf Sorel); deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis); werkte graag "op straat, tussen de mensen" tijdens braderies, op de Visserskaai...

Woonde Maria Theresiastraat 42 (>1969<) en op diverse andere adressen

Tentoonstellingen:

-1968, Oostende, 't Kroegske

-1971, Oostende, The Clipper

-1971, Oostende, Triton

-1971, Oostende, The Old Inn

-1980, Oostende, Gildenhuis

-1981, Oostende, Feest- en Kultuurpaleis ("Kunstforum 81")

-1983, Oostende, Molen van Stene-dorp (samen met John Blommaerts)

-2011, Oostende, RVT De Boarebreker

Literatuur:

A. Storme, Kunstenaars van bij ons, in : Lange Nelle, 2012, p. 33-36

528. **ZAZA**

Oostende, 1967

Pseudoniem van Klaas Storme.

Cartoonist; Studeerde godsdienstwetenschappen en filosofie aan de KUL; werd in 1999 huiscartoonist van De Standaard; ook cartoons voor Knack en NRC Handelsblad;

Zijn van eigen teksten voorziene reproducties van 19de eeuwse gravures uit magazines maakten furore in de jaren 2017-2020 en verschenen oa. In "Knack". Een aantal werd gebundeld in enkele albums : "De comeback van de sanseveria" (2013), "Het geheim van het konijn" (2018), "De eeuw van de walrus" (2018).

Tentoonstellingen:

-2019, Oostende, Art Gallery Beau Site ("Zaza gravures")

Literatuur:

Uit in Oostende, januari 2019, blz. 24-25

529. **ZEEBROEK Alfons**

Stene, 1921 - Oostende, 2013

Dilettant kunstschilder; leerling Kunstacademie Oostende (bij Alfons Blomme en Gustaaf Sorel)

Vader van schilderes Nadine Zeebroek (zie N° 531)

Tentoonstellingen:

-1985, Oostende, Tearoom Kennedy

Literatuur:

Oostendse Kunstgilde. Kunstforum 81 (Feest- en Kultuurpaleis), Oostende, 1981.

530. **ZEEBROEK Luk**

Zijn pseudoniem is Kamagurka (zie : 95/124)

Eén van de kunstenaars die kunstwerken aanbracht in het AZ Damiaan in Oostende (2012) (allerlei monumentale varianten op de idee "spiegelei").

Tentoonstellingen:

-2015, overzichtstentoonstelling in het PCC Caermersklooster in Gent

-2017, tentoonstelling in de Venetiaanse Gaanderijen in Oostende ("Opgepast werken!").

-2018, 's Hertogenbosch, Noordbrabants museum

-2019, Deinze, Museum van Deinze en de Leiestreek ("Kamagurkistan. De Grenzen van de ernst")
-2019, Antwerpen, Galerie De Zwarte Panter ("Au rendez-vous des amis")

Trivia:

-interessant televisie-interview in de reeks "Alleen Elvis blijft bestaan" op Eén (VRT), 22 mei 2015
(interviewer Thomas Vanderveken)

-interview in Humo, 10 mei 2016, blz. 33 ev.

Digitale bronnen:

<https://kamagurka.com>

lemma op de Nederlandstalige wikipedia

531. ZEEBROEK Nadine

Bredene, 1946

Dilettant kunstschilderes; dochter van Alfons Zeebroek (zie N° 529)

marines, paarden, bossen, landschappen, bloemen, portretten; deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis)

Woonde Sartlaan 84; voorheen op de Saswijk in Bredene.

Tentoonstellingen:

-1968, Oostende, Generale Bank

-1969, Oostende, 't Kroegske

-1974, Oostende, Galerie Forum

-1985, Oostende, Tearoom Kennedy

-1999, 2000, 2001, 2002 : opendeur in eigen atelier, Sartlaan 84

Literatuur:

artikel door F. Milleville uit een onbekend tijdschrift

Oostendse Kunstgilde. Kunstforum 81 (Feest- en Kultuurpaleis), Oostende, 1981.

Spectraal Kunst Kijkboek IV, Gent, 1981.

532. ZOETE Nicole

Keramiste en grafica : potten, panelen, figuren en abstractie; tekeningen.

Opleiding Kunstacademie Oostende;

ontwierp de trofee "Stadsfiguren" (2019)

deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in 2014, 2015, 2017, 2018 en 2019.

Atelier : August Vermeylenstraat 4

Tentoonstellingen:

-20??, Oostende, OC De Schaperrije

-2011, 2012, 2014, 2017, 2018, 2019, Oostende, Molen van Stene

-2017, Oostende, 't Grijs Huis ("Post-Art from the Edge"; groepstentoonstelling)

Einde eerste reeks.

Tweede reeks - met opnieuw namen van A tot Z - is in voorbereiding.

Stel je vraag

De heer Jacques Mertens, voorzitter "Vrienden Mu.ZEE" Oostende en lid van "De Plate" heeft de volgende vraag:

Over "**Daan Boens**" (Oostende 1893 - Gent 1979) bestaan vele opstellen en studies. Over zijn politieke, sociale en literaire werkzaamheden schreef ik ooit, samen met prof. R. F. Lissens een notitie in Nationaal Biografisch Woordenboek, deel 15, 1996, kol.75-78. Hierin lieten wij noodgedwongen de activiteiten van Boens als beeldend kunstenaar buiten beschouwing wegens gebrek aan informatie op dat gebied.

Het is nochtans bekend dat Boens over aangeboren tekentalent beschikte en kort voor de Eerste Wereldoorlog lessen volgde aan de tekenacademie te Luik. Nadien zullen Henri Permeke, de vader van Constant, James Ensor en Leon Spilliaert hem les en raad geven om zijn teken- en schilderkunstig talent te verbeteren. Te Gent was hij goed bevriend met Frits van den Berghe. Daan Boens is tot het einde van zijn leven blijven schilderen en tekenen maar heeft nooit tentoongesteld, maar toch werd zijn werk af en toe geveild en verkocht, o.a. in zaal Campo te Antwerpen. Om deze leemte in de biografie van Boens op te vullen ben ik op zoek naar titels of nog materieel bestaande schilderijen of tekeningen waarvan gekend is dat Daan Boens er de auteur van is.

Vandaar deze oproep aan de lezers van het tijdschrift 'De Plate', die kennis van deze werken hebben, hun gegevens te willen meedelen aan ondergetekende.

Jacques Mertens, voorzitter "Vrienden Mu.ZEE", Leon Spilliaertstraat 83, 8400 Oostende
Email : jacques1.mertens@skynet.be

Thuisverpleging
Jill

Lauwereins Jill
0495 506886
Alle mutualiteiten

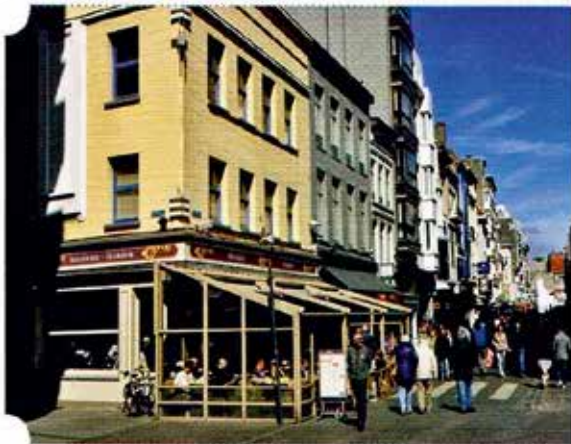
Boekhandel 'New Corman'

Uit sympathie

Witte nonnenstraat 38
8400 Oostende

059 / 70 27 24

welcome@cormanooostende.be

Brasserie Tea-Room

CHEERS

Adolf Buylstraat 53 8400 Oostende 059 51 32 32
Lekkere snacks - biertjes - wijntjes - koffie
vriendelijke bediening in gezellig interieur of op terras

Elke dag geopend

MOOI
DRUKWERK
WERKT!

Tel. 050 42 58 48 • info@drukdeleu.be

www.drukdeleu.be

FAMILIE-
VERENIGINGS-
PUBLICITEITS-
HANDELS-
DRUKWERK

 drukdeleu

'DE MAN DIE SNELLER SCHIJT DAN ZIJN SCHADUW'. EEN ESSAY OVER DE RECENTE GEDICHTENBUNDEL VAN FLOR VANDEKERCKHOVE.

door **Stefaan Pennynck**.

In de goede traditie van uitgeverij De Lachende Visch is in De Weggeefwinkel de gedichtenbundel van Flor Vandekerckhove *'De man die sneller schijt dan zijn schaduw en andere gedichten'* verschenen. Na het autobiografische *'Gauw'*, de "drabbles" (heel korte verhalen), en andere publicaties via e-boek, nu dus een gedichtenbundel van Flor Vandekerckhove (°Oostende, 1949), voormalig hoofdredacteur van Het Visserijblad (1988-2013) en bekend om zijn blog als "De laatste Vuurtorenwachter".

Vooraf krijgt de lezer een proloog, waarin Flor de bundel duidt: deze bestaat uit drie delen: in **Oud zeer** (ik paraphraseer, red.) selecteert hij oudere gedichten. Ze dateren uit de tijd dat hij naar een vorm aan 't zoeken is. In dezelfde periode tijd leert hij veel van vertalingen. De Laatste Vuurtorenwachter verzamelt er zo tientallen en presenteert er in het tweede deel **Vertalingen** tien. Met andere woorden: Flor geeft hier tien voorbeelden van poëzie zoals hij die graag leest, quid zelf zou willen schrijven/geschreven hebben. De zoektocht naar eigen vorm en inhoud wordt hier als het ware verdergezet. Elke schrijver/dichter/schilder... kunstenaar heeft zo zijn idolen en ideale meesterwerken zoals hij/zij die zelf zou willen gemaakt hebben. Op zijn blog vind je ook nadere informatie over de dichters/-essen, waar hij naar op kijkt.¹ Mooi dan ook hiermee uit te pakken! Het derde deel heet **Voorlaatste gedichten**, een naam die volgens Flor om uitleg vraagt: "elektronisch publiceren (e-boekje, PDF) heeft tal van voordelen en een ervan is beweeglijkheid. Mocht ik na publicatie nog gedichten schrijven, wat ongetwijfeld het geval zal zijn, dan kan ik die hier gemakkelijk aan toevoegen, niet in een tweede druk, er wordt niets gedrukt, wel in een tweede editie. Kinderspel! En een derde, vierde ... Tot nader order leest u nooit de laatste gedichten, altijd de voorlaatste."

In het derde deel presenteert Flor ons wat en hoe hij vandaag schrijft.

We krijgen 15 lange verhalende gedichten in kwatrijnen². Het epische gedicht in kwatrijnen is een dichtvorm die zich goed leent tot het vertellen van verhalen, tot voordracht en dit is nu net waar Flor met het project O.S.C. Avondgenoegen vandaag mee bezig is: verhalen brengen in kwatrijnen onder begeleiding van de (minimalistische) pianomuziek van Dimer Geedts. Hiermee grijpt Flor eigenlijk terug naar de voordrachtskunstenaars van de oudheid tot en met de middeleeuwen die epische verhalen brachten onder begeleiding van de lier, later de gitaar. De verhalen worden in vrije versvorm met een aangehouden ritme gebracht in deze versvorm. Telkens 4 lijnen die ons een stap verder in het verhaal brengen en de voordrager (en toehoorder) een adempauze geven. Het spreekt dan bijna uit zichzelf dat Flor deze gedichten ook als podcast aanbiedt. Inderdaad, dit zijn gedichten om voorgedragen te worden, om naar te luisteren...

¹ <https://florsnieuweblog.blogspot.com/2020/01/is-t-een-verhaal-is-t-een-gedicht.html>

² M.b.t. deze versvorm is er op het internet eigenlijk weinig zinvol te vinden. Nergens bv. wordt 'Een voetreis naar Rome' van Bertus Aafjes vermeld, welke in essentie ook in kwatrijnen geschreven is.

Inhoudelijk blijft Flor aanleunen bij de verhalen zoals deze ook in de drabbles en andere vormen naar voren kwamen: de directe beleving en omgeving, dagdagelijkse realiteiten komen samen tot surrealistische belevenissen, waarbij deze niet tot mooie dromen leiden, maar eerder naar het absurde (ook van het bestaan) en/of zelfironie/zelfspot neigen.

Ook daarin zijn er echter verschillen. Luisteren naar “*Klaagzang aan boord van de never-ending-tourbus*” of “*Ik ben de walrus Koe Koe Ke Sjoeb*”, doet denken aan het (absurde) werk van Drs. P.. Bij het voor mij heel mooie, intieme “*Voor immer & altijd*” dan weer aan de zachtmoedige, ironische cursiefjes (kronkels) van S. Carmiggelt. Beide door mij erg gewaardeerde auteurs, tezelfdertijd erg verschillende voordrachtskunstenaars (Cfr. De vertelsessies van S. Carmiggelt op TV.).

Inhoudelijk wil ik twee nauwverwante titels ten opzichte van elkaar plaatsen: *De laatste schrijft nu weliswaar vlugger dan zijn schaduw* & *De man die vlugger schijnt dan zijn schaduw*. Bij de eerste titel is de dichter er blijkbaar over verwonderd dat hij een eigen vorm gevonden heeft. Hier kruipt Flor in zijn rol van de blogger, schrijver als De Laatste Vuurtorenwachter.

Het verschil tussen schrijven of schijten is bij Flor soms moeilijk te vinden, in die zin dat veel van zijn werk inhoudelijk erop wijst dat de auteur eigenlijk het schijnt heeft aan de wereld, zoals die is of zoals hij die ervaart. De sympathie voor de kleine man komt in *De man die vlugger schijnt dan zijn schaduw* tot uiting in het afzetten van de knecht van James Ensor (Guustje) tegenover Karl Lagerfeld, waarbij de rol van het masker ons ook meteen brengt tot het werk van Ensor zelf, en tot de maskerade die de wereld voor de dichter is.

*Ik had het moeten weten want dit is Oostende zoals het is en da's een stad
Van narren en grappenmakers en maskers en muilen en een plek waar niets
Is wat het is*

Wat ons terug brengt naar deze verzen uit het eerste gedicht in de bundel:

Ensor en zijn bende in Oostende en (de wereld van) de schilder van ‘*Belgique en 1889: Alimentation doctrinaire*’ (zie afbeelding).

Wie is nu Flor Vandekerckhove bij dit alles? De laatste die nu weliswaar vlugger schrijft dan zijn schaduw of de man die vlugger schijnt dan zijn schaduw? Of is hij de schaduw, die vlugger vindt wat de schrijver zoekt? Bij een ‘klassieke’ gedichtenbundel houdt de lezer een boek in handen, met vooraan de naam van de auteur & de titel en binnenin de gedichten. Bij deze publicatie splitst de auteur zich uit in een veelvoud aan personages in een gelaagdheid van teksten uit diverse invalshoeken:

- de schrijver van het aankondigingsbericht (‘Zopas verscheen...’)³
- de auteur van de teksten in de advertentie (‘Eindelijk een dichtbundel voor heel het volk’ / ‘Met deze bundel eist Flor Vandekerckhove...’)
- het (strip)figuurtje (‘En gratis ook héhé!’)
- de proloog, waarin de dichter zijn eigen werk inleidt
- de gedichten zelf, waarin de schrijver diverse realistische, magisch-realistische, surrealistische, absurde ik-belevenissen vertelt

³ <https://florsnieuweblog.blogspot.com/2020/01/vindt-u-het-hier-niet-dan-vindt-u-het.html>

Met de gratis verspreiding van zijn werk reageert Flor, gebruik makend van de nieuwste technologie, op zijn manier op zowel de commercie; dat aan het uitgeversgebeuren verbonden is (zijn anti-kapitalisme en anti(neo-)liberalisme), als aan de beperkte mogelijkheid dat het uitgeversbedrijf vandaag biedt om een boek gepubliceerd (en gelezen/verkocht) te krijgen, zeker als het poëzie betreft. Vandaar ook de slogan in de advertentie: *Eindelijk: een dichtbundel voor gans het volk*. De zelfspot en zelfironie in het werk van Flor wordt nog maar eens duidelijk bij de commentaar waarbij de auteur zich vergelijkt met Conscience, als *'de man die zijn volk gedichten leerde lezen'*, waarbij ik meteen wil wijzen op een kenmerkende stijlfiguur in dit en ander werk van Flor Vandekerckhove: de overdrijving. Dit is bij Flor niet enkel een hefboom tot (zelf-)spot en ironie, maar ook tot het surrealisme in zijn werk.

Vraag naar de bundel via liefkemores@telenet.be en de bundel wordt u per kerende toegestuurd. Geniet ook van de promotie: de eerste 7068 intekenaars krijgen een audio-opname van het spetterende titelgedicht: *De man die sneller schijnt dan zijn schaduw*. Allemaal gratis! (Aldus de advertentie)

Op hetzelfde emailadres kan je ook de overige e-boeken aanvragen.

Bibliografie Flor Vandekerckhove

4

Romans en verhalen in boekvorm

- *De Smaak van Zeewater. Verhalen*, Manga Oostende, 1991, 172p, ISBN 9073627052
- *Het Kasteel. Een kasteelroman*, Manga, Oostende, 1992, 144p. ISBN 9073627133
- *De Trein. Geen stationsroman*. (novelle met frontispice van Luc Martinsen, beperkt aantal (300) exemplaren), De Lachende Visch, 1993, 136p. Wettelijk depot D/1993/6650/1
- *De Poldergeesten van Bredene. Thriller*, Gemeentebestuur Bredene, 2005, 128p, ISBN 9080984612
- *Weinig stichtende kerstverhalen*, met tekeningen van Jo Clauwaert 2010, 27p., Wettelijk Depot D/2010/6650/2
- *Amandine*, De Lachende Visch & C&DV Productions, 2012, 306p, Wettelijk Depot D/2012/6650/1, cover en foto's Jo Clauwaert

Verhaal in tijdschrift

- *De gouden duif*, in: De Brakke Hond. Jaargang 7(1990), pp.136-149
- *De slag der sporen van hormonen in het vlees*, (feuilleton in veertien delen, gepubliceerd in 1999-2000 in Het Visserijblad);

Toneel

- *In weer & wind. Drie toneelstukken van aan zee*, De Vliegende Visch, 1999, 68p., omslag PIAS, tekening Annie Vanhee, Wettelijk Depot D/1998/6650/1- bevat
  - *'Naar de kloten'* (1995);
  - *'Pretpark KustCenter'* (1997);
  - *'Hoe de Vliegende Hollander Amerika ontdekte en al de rest'* (1998);
- *Femme fatale* (toneel, 2000);
- *Allo Auto* (toneel 2002);

⁴ Foto Flor Vandekerckhove: Eric Stuckmann

Essays en pamfletten

- *Zout op je Huid*, (pamflet, 1993, Wettelijk Depot D/1993/6650/2), De Lachende Visch,
- *De vissers zijn de negers van de stad. Een pamflet over de maatschappelijke situatie van de Oostendse vissers*, De Lachende Visch, 1994, 8p., Wettelijk Depot D/1994/6650/3
- *Er zijn grenzen! Een pamflet*, 1995, De Lachende Visch, 12p., Wettelijk Depot D/1995/6650/1
- *Dekt de vlag de lading niet. Over het imago van de visserij en het tekort aan vissers*, (pamflet), De Lachende Visch, 1999, 16p., Wettelijk Depot D/1999/6650/1
- *Polemist ter zeevisserij. Essays, commentaren, pamfletten en polemieken*, De Lachende Visch, Oostende, 2002, 186+6p, ill., omslag Annie Vanhee, portret, karikaturen: Yvon Kermarrec, WD D/2002/6650/1
- *Brieven aan een jonge journalist*, (2006, essays, Wettelijk Depot D/2006/6650/1);
- *Alles is in beweging*, (vier essays over vissers & cultuur, met tekeningen van Jo Clauwaert, 2010, Wettelijk Depot D/2010/6650/1)

Reportage

- *Kleine Scheepswerf, Grote Staking. Een dagboek rond de staking op de Oostendse APS-scheepswerf in 1993-'94*, 1994, De Lachende Visch, 103p., Wettelijk Depot D/1994/6650/2

E-boeken

Proza

- *Gauw!*, fictieve memoires, 'autofictie', 2014, 177p.
- *Zeer kort*, 'handpalmverhalen, 'realisme', 2015, 32p.
- *De x-files van Bredene*, handpalmverhalen, 'fantasy', 2017, 40p.
- *'t Kan wreed waaien op de kaaien*, 25 verhalen, 'drabbles', 2018, 27p.
- *Het huis*, 'superkorte roman', 'gothic', 2018, 10p.
- *99 extreem korte verhalen*, 'drabbles', 2019, 42p.

Poëzie

- *De man die sneller schijt dan zijn schaduw en andere gedichten*, 11/01/2020, 4e aangevulde editie, 18/02/2020, 80p.

The advertisement is divided into four quadrants. Top-left: A photograph of the 't Ostends café-bistro building with a large flower bed in front. Text: 't Ostends café-bistro, Jessica Reubens en Melvin Debruyne. Top-right: Text: 't Ostends café serveert lekkere biertjes met een zeer uitgebreid assortiment Noordzee delicatessen! Visserskaai 29-30 Oostende 0489/ 981 331 Gesloten op maandag en dinsdag, behalve tijdens schoolvakanties. Bottom-left: Text: Specialiteit: verse vis! ... met de lekkerste frietjes van Oostende Gesloten op maandag. Bottom-right: A photograph of a person in a green raincoat pushing a green cart. Text: Frituur MARLEEN, DASSEVILLE MARLEEN, DWARSSTRAAT 11, TEL. 0476 71 20 82, 8400 OOSTENDE, O.N. BTW BE 0781 023 810.

JAMES ENSOR: DE TENTOONSTELLING ALS VISITEKAARTJE

door **Gregory Boite.**

Oostende en Ensor. Ze zijn beiden onlosmakelijk met elkaar verbonden. Anno 2020 krijgt de schilder meer dan ooit de aandacht met een vernieuwd Ensorhuis en zelfs een gloednieuw bezoekerscentrum aanpalend aan de voormalige woonplaats van de kunstenaar in de Vlaanderenstraat 27. Op 13 april 2020 is het immers 160 jaar geleden toen James Ensor het levenslicht in Oostende zag. Reden genoeg om voor Oostende diverse initiatieven op poten te zetten, waaronder de totstandkoming van enkele tentoonstellingen die de schilder zullen eren. De naambekendheid die James Ensor geniet, berust op heel wat zaken, niet in het minst zijn voortrekkersrol die hij speelde in de moderne kunst en het werk dat voor een breed publiek herkenbaarheid oproept via het gebruik van maskers en skeletten.

Een andere oorzaak die aan de basis ligt van zijn bekendheid, is de organisatie van tentoonstellingen. Wie de correspondentie van Ensor doorneemt, merkt al snel op dat zijn brieven en geschriften vol staan van de anekdotes omtrent het tentoonstellen van zijn werk. Ook hechtte Ensor veel belang aan de mening van collega-kunstenaars en critici in zijn brieven. Een tentoonstelling is immers een ideale manier om het werk van een kunstenaar te tonen voor een groot publiek, dewelke een impact zal hebben op de naambekendheid van de kunstenaar. Ensor was zich hiervan zeker bewust en sloot zich gedurende zijn carrière aan bij tal van kunstenaarsverenigingen, waaronder *l'Essor* en *Les XX*, die kleinere, maar exclusievere tentoonstellingen organiseerden en zich niet aansloten bij het academisch establishment, waarvan hun grote zomersalons in Antwerpen, Brussel en Gent getuigen van zijn.

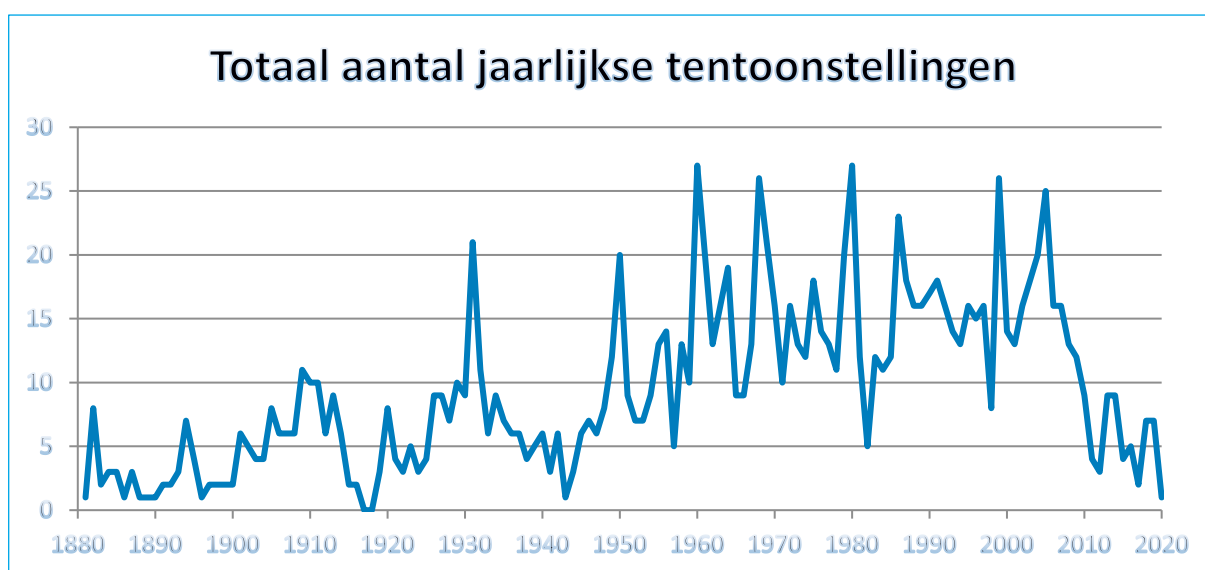
Naast het maken van een naam voor zichzelf, is dit voor kunstenaars ook vaak de enige manier om geld in het laatje te brengen. Bijgevolg zijn ze sterk afhankelijk van de opinie van kunstcritici en kunstorganisaties om enerzijds het werk te aanvaarden om getoond te worden en anderzijds om het werk aan te kopen. Zeker voor de jonge Ensor waren deze kunstenaarsverenigingen van groot belang om zijn werk te tonen. Tentoonstellingen die plaatsvinden in grootsteden als Brussel of Antwerpen betekende voor hem een kans om zijn werk publiekelijk te maken. Na zijn studies aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Brussel keerde hij in 1880 terug naar Oostende, terwijl het voor kunstenaars een gewoonte was om te vertoeven in Brussel. Net die terugkeer naar het isolement dat Ensor ervoer in Oostende, betekende een extra drijfveer om via briefwisseling contacten te onderhouden met figuren binnen de kunstwereld en zijn werken publiekelijk kenbaar te maken via bijvoorbeeld de groep *Les XX*, die voor hem de belangrijkste schakel was naar de buitenwereld toe.

De organisatie van tentoonstellingen, gehouden in musea en galerijen, zijn onmisbaar voor de kunstenaar om zowel de naambekendheid te promoten als om het eigen werk te kunnen verkopen. Net om die reden leek het me interessant om via de piste van de tentoonstellingen, zowel in België als in het buitenland, na te gaan wat de tendensen waren doorheen de tijd en of de naam James Ensor nog steeds opgang maakt via het middel van de tentoonstelling. Voor deze bijdrage werd er nagegaan hoeveel tentoonstellingen er georganiseerd werden met het werk van Ensor. Dit kan gaan van individuele of groepstentoonstellingen, maar ook van retrospectieve tentoonstellingen, dewelke ons een beeld zullen geven waar kunstwerken van Ensor werden geëxposeerd. Bovendien kunnen we ook nagaan of er zich veranderingen voordoen op jaarlijkse basis in het aantal exposities. Natuurlijk moet hier zeker aangehaald worden dat de verzamelde gegevens niet exhaustief mogen opgevat worden. Het is goed mogelijk dat tentoonstellingen van private aard in België als in het buitenland niet opgenomen werden in de analyse. Evenwel konden de algemene trends nagenoeg zeker achterhaald worden.

De voortrekkersrol die Xavier Tricot speelde in het oplijsten van de tentoonstellingen met werk van Ensor moet hierbij zeker vermeld worden. Voor dit onderzoek werden er beroep gedaan op zijn werk "*James Ensor. Catalogue raisonné of the paintings*" van 2009. In dit werk werd zeer uitvoerig alle tentoonstellingen, zowel individuele- als groepstentoonstellingen, opgenomen. Vertrekkende van het werk van Tricot werd dit aangevuld tot de meest recente periode tot 2020. Om tot deze gegevens te komen werd gebruik gemaakt van de onschatbare collecties van de bibliotheek van Mu.ZEE en de Stadsbibliotheek van Oostende. Ook de eigen verzameling van boeken over Ensor en opzoekingswerk op het internet brachten heel wat informatie over recentere tentoonstellingen van Ensor aan het licht.

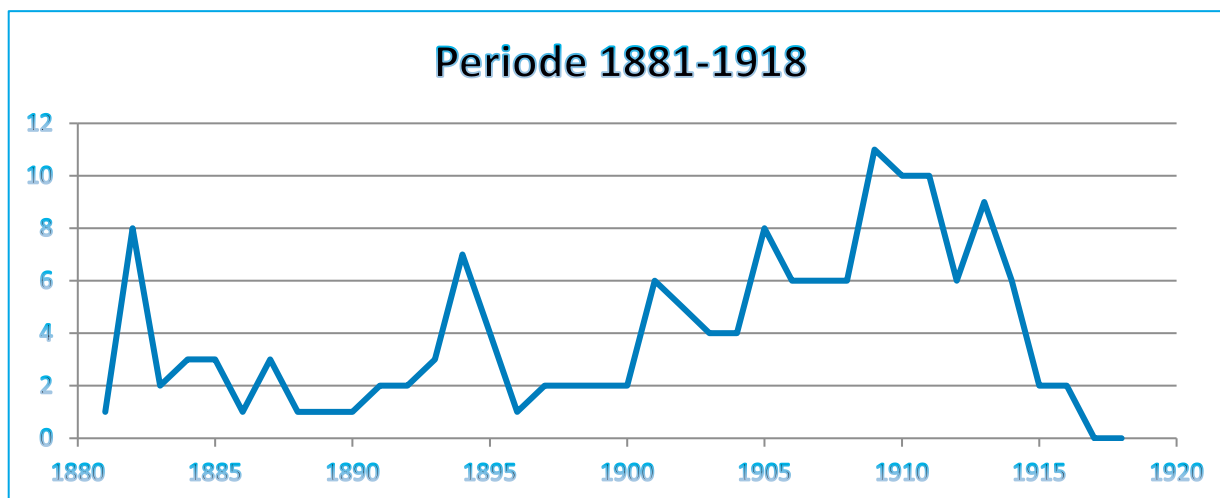
Voor dit onderzoek werden er in totaal 1316 tentoonstellingen geteld. Voor de tentoonstellingen in België bedroeg dit 568 of 43%, terwijl dit in het buitenland 748 exposities bedroeg ofwel 57%. Voor zowel alle individuele als de groepstentoonstellingen kunnen we vermoedelijk vaststellen dat het totaal iets meer dan 1300 zal bedragen. Vanuit dit totaalcijfer werd op jaarlijkse basis de tentoonstellingen opgeteld die hieronder grafisch wordt weergegeven en dewelke een duidelijk beeld geeft over de evolutie in de tijd.

Om dit globaal beeld nog beter in kaart te brengen, wordt er in de verdere analyse bewust gekozen voor drie periodes die de organisatie van exposities met het werk van Ensor naar voren brengt. Een eerste periode vangt aan in 1881 toen Ensor deelnam aan zijn allereerste tentoonstelling met de groep *La Chrysalide* in Brussel tot aan het einde van de Eerste Wereldoorlog. Het is een periode, zeker in de laatste twee decennia van de 19de eeuw, waarbij de schilder heel wat kritiek op zijn werk kreeg te verduren, waarbij zijn werken vaak geweigerd werden om tentoon gesteld te worden. Vervolgens werd er gekozen om de periode hierna tot het overlijden van Ensor in 1949 te nemen, aangezien dit een periode was waarin Ensors werk meer en meer kon genieten van brede steun en appreciatie in zowel België als in het buitenland. Ten slotte wordt de periode vanaf zijn overlijden tot op heden geanalyseerd.

In de jaren nadat Ensor pas afgestudeerd was aan de Brusselse academie tot net na de Eerste Wereldoorlog zijn er opvallende tendensen te bespeuren. Gedurende de laatste twee decennia van de 19de eeuw exposeerde Ensor sporadisch in Antwerpen, Gent, Oostende, maar voornamelijk in Brussel. Dit heeft te maken met zijn lidmaatschap van diverse kunstenaarsverenigingen waaronder *Les XX* en *La Libre Esthétique*, waar hij regelmatig tentoonstelt met de aansluitende leden. Een andere factor die hierin meespeelde en een invloed had op de ontwikkeling van Ensor, waren de contacten die hij in Brussel had met de vooruitstrevende artistieke en intellectuele kring rond Ernest

Rousseau, rector van de Brusselse universiteit.^A Deze contacten brachten hem als kunstenaar zeker verder om zijn werk aan het publiek te kunnen tentoonstellen.

Buiten de jaren 1882 en 1894 merken we ook voor deze periode dat er op jaarbasis weinig werk van de kunstenaar werd geëxposeerd. Heel wat inzendingen die Ensor verstuurde, werd vaak geweigerd. Zijn werk werd door velen misbegrepen. Al vanaf zijn eerste exposities is de pers over het algemeen vijandig ten opzichte van zijn werk. Dit groeide alleen maar aan in de loop van de komende jaren. Zo getuigt Ensor: *“Het hagelt afbrekende kritieken over mij; sedertdien laat ik mijn paraplu niet meer los; vervloekt, beledigd word ik, ik ben gek, ik ben stapel, ik ben boosaardig, slecht, onbekwaam, dom...”*^B

Rond de eeuwwisseling zien we dan weer dat er zich een gestage stijging voordoet van het aantal tentoonstellingen met werk van James Ensor t.o.v. de voorgaande periode. Dit loopt door tot aan de oorlog. Dit lijkt een beeld te geven die overeenkomt met de opvatting in de literatuur over Ensor: dat de appreciatie, waardering en stijgende aankoop van zijn werken zich pas sterk voordoen vanaf het begin van de 20ste eeuw. We kunnen stellen dat de organisatie van tentoonstellingen hierbij aansluit. De erkenning en de roem die Ensor steeds meer te beurt vallen, werden voor een groot stuk gestimuleerd door figuren die zijn werk sterk apprecieerden. Zo komt de meester in contact met Emma Lambotte die niet alleen talrijke werken aankoopt, maar zich ook bezighoudt met de verspreiding van zijn kunst. Op haar beurt brengt ze hem in contact met de kunstmecenas François Franck die hem aanbood om diverse keren zijn werk te exposeren in het Salon van de kring *Kunst van Heden* in Antwerpen.^C

We zouden zelfs voorzichtig kunnen stellen dat, vanaf de organisatie van een grote retrospectieve tentoonstelling van zijn werk door de vereniging *Kunst van Heden* in 1905, Ensor voorgoed in Antwerpen ingang maakte onder kunstverzamelaars. De jaren vóór de Eerste Wereldoorlog exposeerde Ensor er jaarlijks. Ook in 1921 stelde de groep *Kunst van Heden* een grote Ensorentoonstelling samen, waarbij er aansluitend een banket door de leden werd georganiseerd. Ensor sprak er met de volgende bewoordingen vol lof over Franck en Antwerpen: *“(...) Toch moeten we hulde brengen aan onze vriend François Franck en zijn broers. Machtige dynastie die zich aan de kunst wijdt. Ja! Franck heeft ons gered, hij is de goede God van l’Art contemporain, zoals Picard het idool was van Les Vingt. Franck is onze man; de beste onder de mecenasen; de grote werker; en wanneer we het over kunst hebben, dan verschijnt triomfantelijk zijn naam, en met de jonge Franse progressieve schilder zal ik zeggen: ‘Er is de Braekeleer, de grote Dode’ en met u zal ik zeggen: ‘Er is Franck de grote Levende!’*

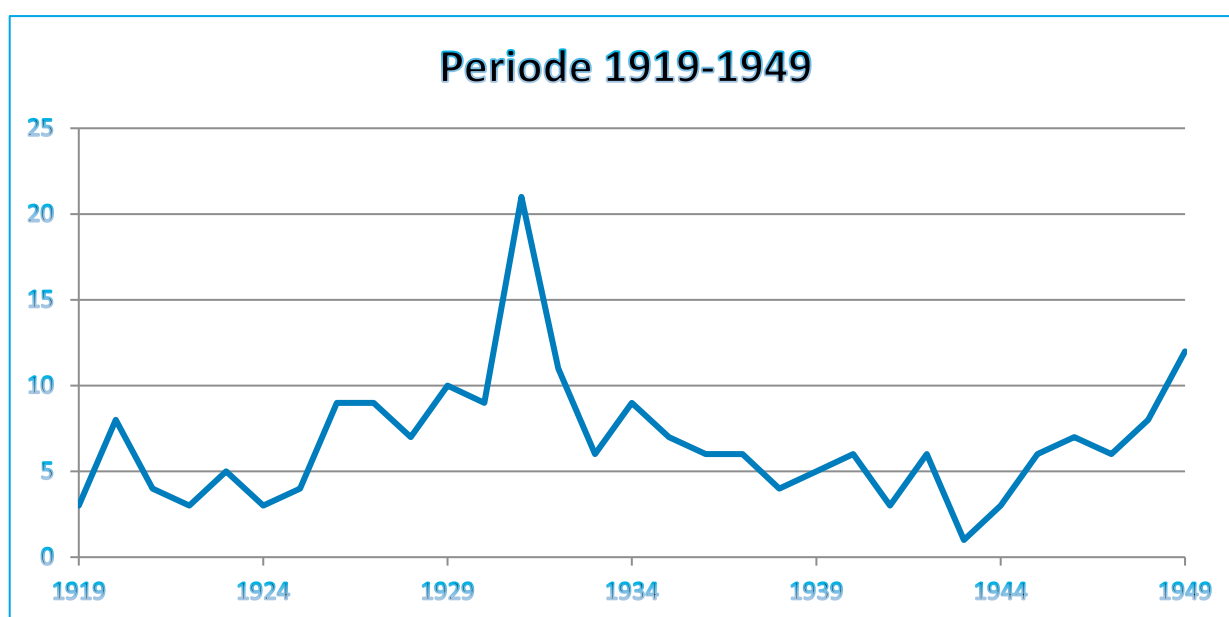
^A N. Hostyn, *James Ensor Leven en werk*, Stichting Kunstboek, Brugge, 1996, p.5.

^B R.L. Delevoy, *ENSOR*, Mercatorfonds, Antwerpen, 1981, p.292.

^C N. Hostyn, *James Ensor Leven en werk*, p. 8.

Ik breng jullie andermaal hulde, geliefde confraters, onbegrepen schilders! Wil mij verontschuldigen, mijn succes vandaag verbaast mij, ik heb het noch gezocht, noch gevraagd, jullie zijn mijn kostbare verdedigers en zonder jullie artistieke sympathie zou ik misschien nog steeds zijn overgeleverd aan de geleerde beesten of gekweld worden door de meest ontbonden duivels. Antwerpen is voor mij de meest gastvrije onder de moeders, ik hef mijn glas te harer ere!(...)”^D

We merken gestaag dat zijn werk populairder wordt bij een breed publiek, dit ondermeer door een actieve tussenkomst van François Franck die mee instond voor het tentoonstellen van Ensors werk in Antwerpen, maar tevens in het buitenland. Ook de verspreiding en de aankoop werd door de leden van Kunst van Heden gestimuleerd. Het feit dat het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen beschikt over de grootste Ensorverzameling is hieraan schatplichtig. In de grafische weergave van het aantal tentoonstellingen resulteert dit ook in een toenemend aantal exposities met een gemiddelde van ongeveer tien tentoonstellingen aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog. De oorlogsomstandigheden lagen logischerwijze aan de basis van een sterke afname van het aantal tentoonstellingen.

In de jaren twintig liep het aantal exposities met werk van James Ensor terug op, die niet alleen hetzelfde aantal evenaart aan het begin van de twintigste eeuw, maar deze ruim overtreft aan het begin van de jaren 1930 met een aantal dat rond de twintig tentoonstellingen schommelt. Deze exponentiële toename is in grote mate te wijten aan de verschillende initiatieven die genomen werden om de meester en zijn werk te eren. Zo wordt Ensor in 1929 opgenomen in de adelstand en wordt er datzelfde jaar de grootste retrospectieve tentoonstelling in Brussel georganiseerd. Het daaropvolgende jaar wordt er in Oostende een borstbeeld van de kunstenaar ingehuldigd van de hand van Edmond de Valeriola naar aanleiding van zijn zeventigste verjaardag. Dit zijn enkele initiatieven die aantonen dat de kunstenaar erkend wordt als één van de pioniers van de moderne kunst.

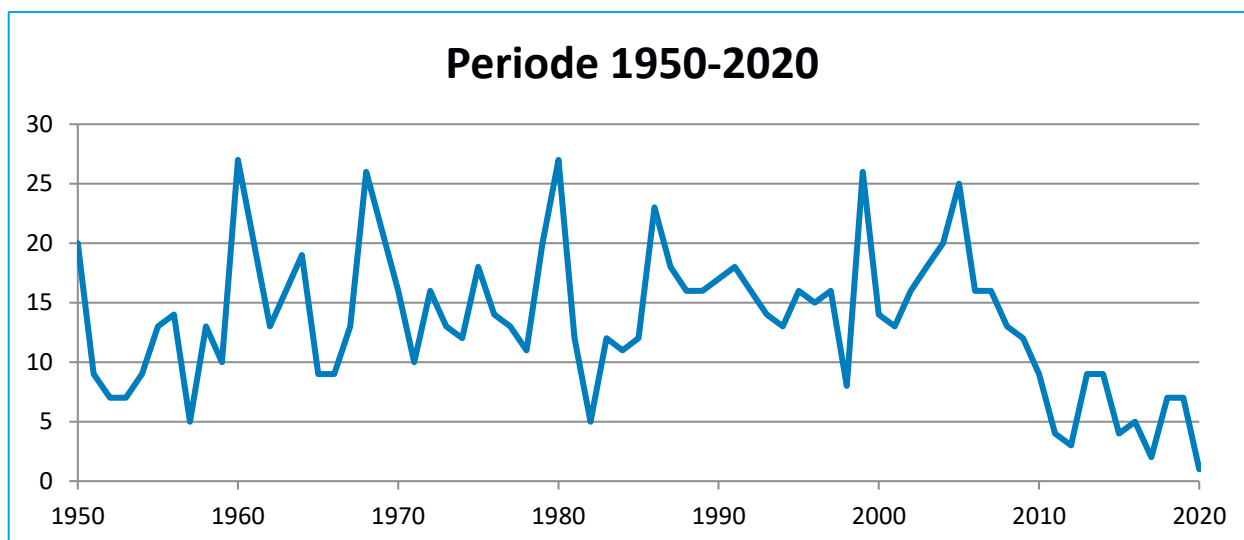
Zo schreef de kunstcriticus André de Ridder in zijn tijdschrift *Sélection* in 1929 het volgende over Ensor: *“Het was voor de meester een buitengewone vreugde om zijn werk zo onder zijn ogen te zien leven en zich bemind te voelen, bewonderd door een steeds grotere, van zijn buitengewone waarde overtuigde elite. Zo sterk is die nu ook weer niet aangegroeid, of niet zo sterk als men zegt, en dat is maar goed ook. De geamuseerde glimlachjes, de imbeciele grijnzen die we zo vaak bij Le Centaure en meestal op zondagmorgen, zagen opbloeien op zoveel vrolijke gezichten, hebben wij ook hier weergezien, barstend van zelfverzekerdheid. Wij zullen daar niet over klagen: Ensor is en*

^D M. Perquy, *Picturele Pennevruchten; geschriften James Ensor*, Houtekiet, Antwerpen, 1990, p. 119.

blijft bij de avant-garde. Als zijn schilderijen, die enkele jaren geleden nog voor tweehonderd frank van de hand gingen, nu honderdduizend frank waard zijn, dan is dat des te beter voor hem, voor de kunsthandel en de verzamelaars (moed en intelligentie verdienen altijd een beloning), maar dat verandert niets aan de aard en de draagwijdte van zijn werk.”^E

We kunnen stellen dat deze toenemende erkenning van zijn werk zich ook vertaalde in een toename van het aantal exposities die georganiseerd werden met zijn werk in musea en galerijen, alsook een stijging van de aankooprijzen en het aantal werken die verkocht worden aan verzamelaars. Dit hoogtepunt kende een plotseling einde met de opkomst van de economische recessie die men in Europa gewaarwordt in het begin van de jaren dertig. Ensor bleef ondanks deze recessie toch zijn werk tentoonstellen in binnen- en buitenland. Verschillende initiatieven waren immers jaarlijks een recurrent gegeven, waaronder de lokale exposities van zijn werk in de *Galerie Studio* te Oostende. Het aantal tentoonstellingen daalde jaarlijks, maar toont toch tot het midden van de jaren dertig een gelijke trend in vergelijking met de jaren twintig.

Een herstel van het hoogtepunt uit de beginjaren dertig bleef evenwel uit. De daling van het aantal exposities bleef zelfs doorlopen tot aan de Tweede Wereldoorlog met een dieptepunt in 1943, waarbij er slechts één tentoonstelling werd gehouden in *The Art Institute* in Chicago. Onmiddellijk na de oorlog zien we duidelijk een ommekeer en stijgt het aantal jaarlijkse tentoonstellingen. Vooral tijdens het jaar waarin James Ensor kwam te overlijden, in 1949, zien we dat er een opwaartse tendens aan de gang was met vijf binnenlandse en zeven buitenlandse exposities.

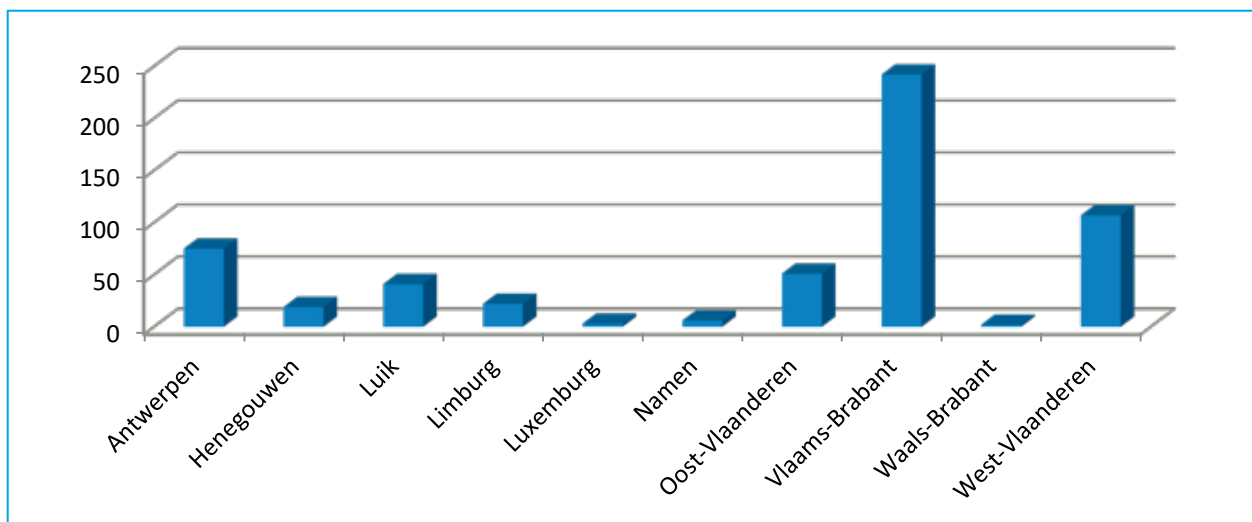
Deze opwaartse trend kende zelfs een evenaring van het aantal tentoonstellingen in 1950 wanneer men dit vergelijkt met het begin van de jaren dertig. Dit valt natuurlijk te verklaren doordat men via de organisatie van tentoonstellingen de grootmeester wou herdenken. Na het overlijden van Ensor stellen we doorgaans vast dat het aantal exposities een stijgende tendens vertoont tot het jaar 2005. De continue aandacht die het werk van de kunstenaar kreeg, kwam grotendeels tot stand door de vele initiatieven die werden genomen door de musea van Oostende, Gent, Antwerpen en vooral in Brussel.

In deze periode kunnen er ook duidelijke daljaren vastgesteld worden in 1957, 1982, 1998. Het is niet evident om hiervoor een verklaring te achterhalen. Als we de piekjaren in de organisatie van tentoonstellingen er bijhalen, dan zijn de jaren waaronder 1960, 1980 en 1999 significant in die zin dat ze allen de kaap van 25 jaarlijkse tentoonstellingen overschrijden. Een mogelijke verklaring voor

^E R.L. Delevoy, *ENSOR*, p. 420.

de daljaren zou hierbij kunnen aansluiten dat initiatieven tijdens deze jaren nog volop in voorbereiding waren om mee uit te pakken tijdens de piekjaren. Een ander opvallende tendens is dat het totaal aantal jaarlijkse tentoonstellingen met werk van Ensor afneemt rond 2005, dewelke een tendens is die zich manifesteert in vergelijking met de voorgaande decennia.

Als we het totaal aantal tentoonstellingen voor België onder de loep nemen op provinciaal niveau voor de periode 1881-2020, dan bekomen we de volgende grafische voorstelling:

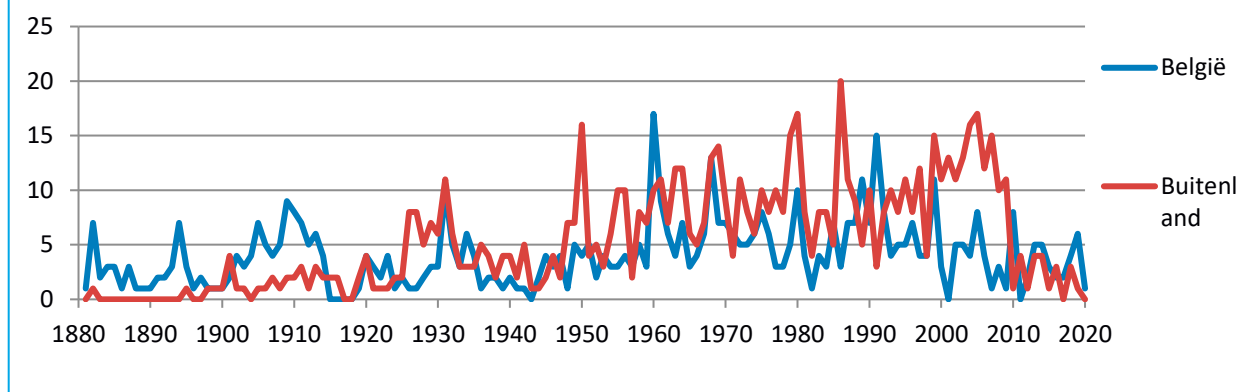

Wat meteen in het oog springt, is de representativiteit van het werk van James Ensor in Vlaanderen. De provincies Oost –en West-Vlaanderen zijn sterk vertegenwoordigd met steden als Oostende en Gent die hierin natuurlijk een voortrekkersrol speelden. Ook Antwerpen met vooral tentoonstellingen via de groep *Kunst van Heden* en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten organiseerde heel wat exposities met het werk van Ensor. De provincie Vlaams-Brabant steekt er in deze analyse met iets meer dan 42% met kop en schouders bovenuit, wat voornamelijk te wijten is aan de initiatieven die genomen werden door kunstenaarsverenigingen *Les XX*, *La Libre Esthétique* en *Société Royale Belge des Aquarellistes*. Ook het Paleis voor Schone Kunsten bracht heel wat exposities op de been. Het is evenwel een significant gegeven dat het tentoonstellen van het werk van Ensor relatief weinig aan bod komt in de provincies te Wallonië met slechts 13% van het totaal aantal tentoonstellingen in België. Henegouwen, Luxemburg, Namen en Waals-Brabant komen nauwelijks tot niet voor in de analyse. Evenwel is de provincie Luik met iets meer dan 7% toch enigszins vertegenwoordigd in Wallonië. Is de ondervertegenwoordiging aan Waalse kant te wijten aan het misprijzen van het werk van deze Vlaamse kunstenaar of zijn er doorgaans minder mogelijkheden om kunst tentoon te stellen? Het zijn maar enkele vragen die in deze analyse moeilijk te beantwoorden zijn en verder comparatief onderzoek vraagt door tijdgenoten van Ensor of Vlaamse kunstenaars te betrekken in de analyse van het totaal aantal exposities.

Ten slotte is het ook een interessante piste om de vergelijking te maken met de vastgestelde tentoonstellingen die gehouden werden in het binnen- en buitenland. Zoals eerder aangehaald betreft de ratio van buitenlandse tentoonstellingen zo'n 57% in vergelijking met 43% in België.

We stellen vast dat de tendensen voor België vergelijkbaar zijn met deze van het buitenland. Er zijn geen significante verschillen waar te nemen buiten de eerste decennia van de 21ste eeuw waar er meer buitenlandse tentoonstellingen werden opgetekend. Logischerwijze stelde James Ensor veel meer tentoon in het binnenland vanaf het begin van zijn loopbaan tot het begin van de jaren 1920, toen hij steeds meer de erkenning kreeg. Men dient immers een naam voor zichzelf als kunstenaar te maken vooraleer buitenlandse musea en galerijen hun interesse beginnen te tonen om het werk tentoon te stellen. Voor Ensor kan men dit ook stellen, aangezien zijn relatie met kunstmecenas Franck heel wat deuren opende in België, maar ook in het buitenland. Zo promootte hij met de leden van *Kunst van Heden* het werk van James Ensor in Duitsland om deze tentoon te stellen.

Vergelijking Belgische en buitenlandse tentoonstellingen

Vanzelfsprekend komen de meeste buitenlandse tentoonstellingen aan bod in de buurlanden met absolute koploper Duitsland (19,6%), Nederland (11,6%) en Frankrijk (9,8%). Ook Italië (8,5%), en het Verenigd Koninkrijk (6,8%) zijn goed vertegenwoordigd in het buitenland. Exposities die gehouden werden in Europa bedragen ruim 63% van het totaal aantal buitenlandse tentoonstellingen. Toch mogen we de belangstelling voor James Ensor buiten Europa zeker niet onderschatten. Zo betreft het aantal tentoonstellingen met werk van de meester in de Verenigde Staten van Amerika 18,4% of bijna 1/5e van het totaal aantal tentoonstellingen. De sterke toewijding van *The Museum of Modern Art* (MoMA) in New York met 44 exposities met werk van Ensor heeft dit cijfer sterk beïnvloed. Ook heel wat reizende tentoonstellingen die gewijd waren aan de kunstenaar buiten Europa, dient zeker vermeld te worden. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de Verenigde Staten van Amerika in 1951 (*James Ensor*), Duitsland in 1969 (*James Ensor - Gemälde, Zeichnungen und Grafik aus den Sammlungen des Kunstmuseum Ostende*), het Verenigd Koninkrijk in 1979 (*James Ensor - Etchings from the collection of Gemeentekrediet van België*) en zelfs in Japan in 1972 (*James Ensor*).

Is de naambekendheid een factor die meespeelde in het tentoonstellen van Ensors werk in het buitenland? Of moeten we de oorzaak meer gaan zoeken in een subjectieve voorkeur voor zijn oeuvre door museumdirecteurs, zoals het geval was bij Alfred Barr, de eerste directeur van het MoMA. Wel is zeker dat Ensors werk grote belangstelling kent in het buitenland vanaf het moment dat hij als kunstenaar steeds meer erkend en gevierd wordt.

Aan de hand van bovenstaande analyse kunnen we concluderen dat het werk van James Ensor op mondiale schaal een vaste waarde is. Iets meer dan 1300 tentoonstellingen in binnen- en buitenland laat duidelijk blijken dat hij behoort tot de absolute top van de Belgische kunst en als dusdanig kan gezien worden als een visitekaartje voor zowel België als zijn geboortestad Oostende.

Bibliografie

Delevoy (R.L.), *ENSOR*, Mercatorfonds, Antwerpen, 1981, p.478.

Hostyn (N.), *James Ensor Leven en werk*, Stichting Kunstboek, Brugge, 1996, p.133.

Perquy (M.), *Picturele Pennevruchten; geschriften James Ensor*, Houtekiet, Antwerpen, 1990, p. 212.

de lifant

16 kerkstraat
oostende
apotheek | drogisterij

apthkdrgrstr

Purus Garnalen

Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld

Garnaalkroketteren | Belgische hangcultuurmosselen uit volle zee

Dagelijkse aanvoer van verse vis

Breviscp bvba

Vismijnlaan 19-21 Oostende

Bestellingen: Monique 059/27.67.01

Bent u op zoek naar een professionele vertaalster of communicatie professional met een hart voor haar vak?

Passion Kommunikation

Sarah Zollmarsch (zaakvoerdster)

Toekomststraat 37

8450 Bredene

België

Vertalingen NL / FR / DE / EN – Duitse Copywriting & Editing – Communicatie – Webdesign – Project Management

Contact: 0489 788 214 // passionkommunikation@gmail.com

Stel je vraag

De heer 'Dirk van Namen' uit Hendrik-Ido-Ambacht uit Zuid-Holland (Nederland) stuurde ons een vraag op het contactformulier <https://www.deplate.be/contact>:

In "De Maasbode" van 9 juni 1923 is het volgende te lezen: De sleepboot Waterweg kwam hedenmorgen de Goeree binnen met het vuurschip Wandelaar en een raderboot op sleeptouw, komende van Oostende. Deze vaartuigen zijn voor de sloop aangekocht door de Firma "Arie Rijdsdijk-Boss & Zonen" te Hendrik-Ido-Ambacht.

Vraag: is er mogelijk een foto beschikbaar van dit vuurschip met de nodige aanvullende informatie? En heeft u mogelijk een idee wat de naam is van de raderboot? Hartelijke groeten, Dirk van Namen te Hendrik-Ido-Ambacht.

Een kiekje uit vervlogen tijden

door Noël Hostens

Oostende-pier met Sealink "Prinses Stephanie" – 22 oktober 1985.

LUCHTHAVEN OOSTENDE - BRUGGE

2019: “record passagiers, minder vracht”: een kroniekoverzicht
(Van 10/01/2019 tot en met 17/01/2020)

door **Emile SMISSAERT.**

KRANTEN, met ev. hun AFKORTINGEN:

D.M.= dagblad “De Morgen”
 DM-magazine= weekendbijlage “De Morgen”
 D.W.= “Deze Week”, ed. middenkust: week- en reclameblad
 D.Z.= weekblad “De Zeewacht kust”
 HLN= dagblad “Het Laatste Nieuws”, regionieus
 H.N.= dagblad “Het Nieuwsblad”, regionieus
 K.W.= weekblad “Krant van West-Vlaanderen”
 Luchthaven buurtkrant: halfjaarlijkse ed. voor alle Buren van de Luchthaven van Oostende-Brugge
 Metro= gratis dagblad
 Omag: citymagazine
 De Streekkrant, ed. middenkust-westhoek, later -Blankenberge: week- en reclameblad
 Tips= week- en reclameblad “Tips, ed. Kust”
 Touring: magazine
 (De) Zondag: gratis weekend krant

10 januari 2020 (sic): *Recordaantal in 2019 van aantal passagiers op Belgische luchthavens.*
 De vijf grootste Belgische luchthavens hebben in 2019 samengeteld de kaap van 35 miljoen passagiers voor het eerst gerond. Iets meer dan 35,5 miljoen, 2,4 % meer dan in 2018.

- Brussels Airport .....: bijna 26, 4 miljoen (+ 2,8 miljoen passagiers, + 2,8 %)
- Brussels South Charleroi Airport: ruim 8,22 miljoen (+ 2 %)
- Antwerp Airport ..... : 306.330 (+ 2,6 %)
- Oostende-Brugge Airport ..... : 457.423 (+ 8,9 %)
- Liège Airport ..... : net iets meer dan 170.000 passagiers (bleef stabiel)

BRON: H.N.; 10/01/2020, p. 19: ill. en D.M.; 10/01/2020, p. 11: ill.

19 november (sic) 2019: *Eigenheid en troeven van luchthaven Oostende-Brugge.*

1. Is voornamelijk een passagiersluchthaven
2. Is volledig uitgerust voor cargo
3. Vervult verder nog een belangrijke rol in de opleiding van piloten en luchtvaarttechnici.
Biedt [momenteel al] tewerkstelling aan 633 [!] medewerkers.

BRON: *Toekomst luchthaven verzekerd na Europese beslissing*, in: HLN, ed. west-& middenkust; 19/11/2019, p. 15.

Begin januari 2019: *Groeicijfers voor luchthaven Oostende-Brugge.*

Passagiers: 420.000. De combinatie van vollere vliegtuigen van TUI fly en 4 nieuwe bestemmingen liggen aan de grondslag van dit succes.

Vrachtvolume: 28.000 ton. Een hoger aantal ton groenten en fruit, meer terug-vracht vanuit Oostende, frequentere uitwijkingen vanuit Luik en Schiphol van cargovliegtuigen naar Oostende door verzadiging aldaar én tenslotte meer occasionele landingen door Amerikaanse cargomaatschappij "Kalitta" zijn diverse redenen die dit groeicijfer verklaren.

BRON: Tips, ed. kust; 10/01/2019, p. 37: ill.

23 januari 2019: *Plannen voor 15 windmolens: nieuwe turbines zouden komen langs E40 en A10.*

De effecten van o.m. geluid, schaduw en mobiliteit worden momenteel onderzocht in een milieueffectrapport (...) Zo lopen er gesprekken met Skeyes (het voormalige Belgacontrol) om problemen op te lossen met de luchthavenradar voor de vlieglijnen in de regio (...) Dit project staat niet een beetje, maar héél erg onder voorbehoud (...).

BRON: HLN, ed. west-& middenkust; 24/01/2019, p. 15

24 januari 2019: *TUI[-Oostende] schenkt 2.450 euro aan het "Blauwe Kruis"[-Oostende].*

D.m.v. een tombola en een receptie, met verkoop van soep, pannenkoeken en snoep: 1,225 euro. De directie was onder de indruk en legde nog eens evenveel bij: 2,450 euro. Dient om een katten- en hondenhok aan te kopen.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 25/01/2019, p. 6: foto en Tips, ed. kust; 31/01/2019, p. 6.

25 januari 2019: *Vanaf 7 maart vlieg je van Oostende naar Moskou.*

Om de nieuwe lijndienst in de markt te zetten lanceerde luchthaven Oostende-Brugge deze week een mediacampagne, met een duidelijke knipoog naar haar West-Vlaamse roots. Op Radio 2 West- en Oost-Vlaanderen zijn sinds dinsdag 22 januari spotjes te horen, waar de nieuwe verbinding in het West-Vlaams wordt aangeprezen.

De vluchten zijn gepland op dinsdag, donderdag en zaterdag (...).

BRON: D.Z. kust; 25/01/2019, p. 20: ill.

28 januari 2019: *Ontmanteling vliegtuigen door het bedrijf "Aerocircular".*

Start bouw van een zogenoemde "steel-fabric-structural"-hal, een loods waarvan alle onderdelen gedemonteerd of hergebruikt kunnen worden. Jaarlijks willen ze 25 vliegtuigen demonteren; werk voor 35 mensen.

BRON: D.Z. Kust; 25/01/2019, p. 4 en Tips, ed. kust; 31/01/2019, p. 9: ill. en HLN, ed. west- & middenkust; 29/01/2019, p. 15.

22 februari 2019: *Het "Ibis Budget Hotel" aan de luchthaven draait beter dan verwacht.*

Manager Bert Degryse: "Met de prachtige zomer van 2018, hadden we dan ook een uitzonderlijk opstartjaar. We kenden een bezetting van 67 %, heel goed voor een beginnend hotel. Er komen niet zoveel klanten van de luchthaven, daarvoor is er nog te weinig passagierstrafiek. Onze bezoekers: ½ toeristen, ½ zakencliënteel; daar zijn ook veel mensen bij die in de Oostendse haven werken (...).

BRON: *Kusthotels stijgen ...*, in: D.Z. kust; 22/02/2019, p. 2-3: ill.

Begin maart 2019: Actiegroep WILOO opnieuw naar Raad van State tegen nachtvluchten.

Tegen de versoepeling van de geluidsnormen voor nachtbewegingen op de luchthaven van Oostende (...) De minister nam op 18 januari 2019 voor de tweede keer het besluit om 180 nachtbewegingen per jaar met een hoger geluidsniveau toe te laten.

Volgens WILOO is de motivatie dit keer even gebrekkig (...)

BRON: D.Z. Kust; 08/03/2019, p. 17.

Begin maart 2019: Oostende-Moskou: 2.325 km in 3 uur en 40 minuten.

De redactie van het citymagazine "OMAG" kon meevliegen met de eerste vlucht richting Moskou en er, op uitnodiging van de Dienst toerisme, kennismaken met de grootste (sic) stad van Europa.

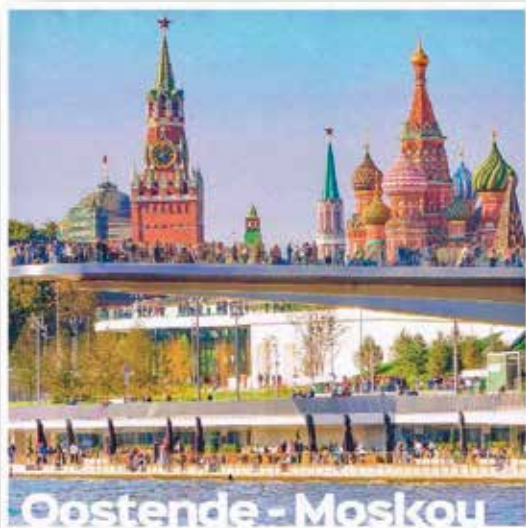
BRON: OMAG: city magazine; Summer 19, p. 54-56: 13 ill.

02 maart 2019: drukte verwacht op luchthaven: "alle vluchten richting zon zijn volzet".

Piet Demeyere (reisorganisatie TUI): "De luchthaven is een vlot vertrekpunt: wie anderhalf uur vóór vertrek aankomt, is er nog altijd op tijd. Dat is het grote voordeel van de Oostendse luchthaven. Het is ook aangenaam vertoeven in de wachtruimte" (...).

Vanessa Flamez (woordvoerder): "de nieuwe "coffee truck" staat klaar in de vertrekhal; alle koffie wordt ter plaatse gemaakt" (...).

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 02/03/ 2019, p. 41: ill.

07 maart 2019: Lijn "Oostende-Moskou" gestart.

De nieuwe lijn start succesvol: de eerste terugvlucht naar Moskou was begin deze week al voor

80 % volgeboekt.

V. Flamez, woordvoerder: "Brugge heeft een grote aantrekkingskracht op de Russen. Maar we willen ook zaken- en andere toeristen van hier ervan overtuigen om naar Moskou te reizen". Etc.

BRON: D.Z. kust; 08/03/2019, p. 17 : ill. en H.N., ed.

Oostende Westhoek; 08/03/2019, p. 2: ill.

Tips, ed. kust; 14/03/2019, p. 6: ill.

08 maart 2019: "Aviapartner" gaat verder onder nieuwe naam: "Aviation Services Ostend".

Geen overnemer (maar het) verlieslatend bedrijf vraagt wel meer flexibiliteit van werknemers. Doch de vakbonden vinden dat de werknemers al heel flexibel zijn.

BRON: HLN, ed. west-& middenkust; 09/03/2019, p. 39 en H.N.; 08/03/2019, p. 19.

Midden maart 2019: Oostende Awards.

O.m. de Luchthaven Oostende bekroond voor bedrijf van het jaar. De trofee werd uitgereikt door Johan Verborgh (VOKA). Wordvoerder V. Flamez: "We zijn in volle expansie en er liggen nog een massa mooie perspectieven voor ons".

BRON: D.Z. Kust; 15/03/2019, p. 21: foto en H.N., ed. Oostende Westhoek; 13/03/2019, p. 3.

21 maart 2019: "Mission accomplished": hele kust zwaait reddingshelikopter "Sea King" uit.

"Een stuk vliegend erfgoed verdwijnt", volgens een aanwezige.

BRON: H.N., ed. Oostende Westhoek; 22/03/2019, p. 3: ill. en D.Z. kust; 22/03/2019, p. 4-8: ill.

26 maart 2019: *“Sea King” naar opleidingscentrum te Oostende.*

De laatste, nog operationele “Sea King” krijgt zijn laatste rustplaats in het “Vlaams Luchtvaartopleidingscentrum” (VLOC) in Oostende. Het toestel vloog er dinsdagnamiddag heen en zal dienen als lesmateriaal voor de studenten. Ook een publiekstrekker voor de Oostendse luchthaven.

BRON: D.Z. kust; 29/03/2019, p. [78: West-Vlaanderen. Mijn job]

H.N., ed. Oostende Westhoek; 27/03/2019, p. 5 en Tips, ed. kust; 28/03/2019, p. 28.

30 maart 2019: *“TUI fly” tevreden over paasvakantie in Oostendse luchthaven: straks 26 % meer reizigers.*

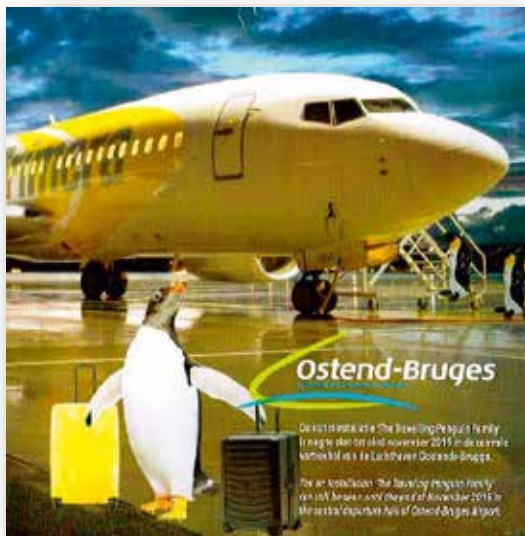
S. Saucin: “De reizigers vanuit Oostende waarderen vooral: de uitstekende bereikbaarheid, de kleinschaligheid die een comfortabel vertrek zonder stress garandeert, net als de interessante parkeermogelijkheden”. Absolute cijfers geeft TUI niet vrij.

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 30/03/2019, p. 39 en D.Z. kust; 05/04/2019, p. 18.

Begin april 2019: *Luchthaven Oostende-Brugge heeft nu eigen “Luchthavenraad”.*

Onlangs (sic) vond de eerste vergadering plaats. Beleidsmakers en bedrijfswereld zetten hun schouders onder dit nieuwe initiatief. Om meer cargotrafiek te genereren en het passagiersnetwerk verder uit te bouwen. Tot slot zijn er ook heel wat opportuniteiten m.b.t. onbemande toestellen alsook het inrichten van een “droneport” in Oostende.

BRON: D.Z. kust; 12/04/2019, p. 19.

12 april 2019: *Pinguïns te koop in luchthaven: opbrengst gaat naar het “Blauw Kruis der Kust”.* Tot eind 2019 het decor van een opmerkelijke kunsttentoonstelling van Hannes D'Haese. Liefst 27 kleurrijk beschilderde pinguïns te zien. En te koop: bracht al 10.000 euro op.

BRON: D.Z. kust; 12/04/2019, p. 27 en H.N., katern Oostende westhoek; 16/04/2019, p. 4: ill.

14 april 2019: *Luchthaven ontruimd door ... vuile was: verdacht pakket, naar blijkt vals alarm.*

Zondagnamiddag volledig ontruimd, nadat in de toiletten een verdacht pakket werd gevonden. Rond 16 uur keerde de toestand terug naar normaal. Er is geen paniek geweest.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 15/04/2019, p. 1: ill. en D.Z. kust; 19/04/2019, p. 11.

19 april 2019: *Anders parkeren bij luchthaven.*

Vanaf begin mei geldt in de wijk Raversyde dan voortaan in acht straten blauwe zone voor het parkeren. Om de druk van het groeiend aantal passagiers op de buurt van de “airport” binnen de perken te houden.

BRON: D.Z. Kust; 19/04/2019, p. 22: ill. en Tips, ed. kust; 25/04/2019, p. 13 en 26.

23 april 2019: *Definitief “over and out” voor luchtmachtbasis in Koksijde, NH90-vloot verhuist naar Oostende.*

Koksijde verliest na “Sea King” nu ook nieuwe “Search and Rescue” (SAR)-vloot. Zou in 2023 operationeel moeten zijn; het personeel krimpt fors in: van 331 naar 123 eenheden, zonder ontslagen.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 24/04/2019, p. 1: ill. en D.M.; 24/04/ 2019, p. 8 en D.Z. kust; 26/04/2019, p. 2-3: ill. en Tips, ed. Kust; 25/04/2019.

25 april 2019: *Nieuw vliegtuig meet land in 3D op.*

Het “Belgisch landmeterbureau Vansteelandt”, dat eigenaar is van het ingehuldigde toestel, zal het gebruiken om in te spelen op de alsmaar groeiende vraag naar gedetailleerde en actuele 3D-data en voor de verdere uitbouw van hun nieuw product “Plan3D”.

BRON: D.Z. kust; 26/04/2019, p. 25: ill.

08 mei 2019: *Subsidies voor luchthaven in vraag gesteld door actiegroepen.*

De “Bond Beter Leefmilieu” (BBL) en actiegroep “WILLOO” vragen de Vlaamse regering om de stekker van subsidies voor de Oostendse luchthaven uit te trekken. “Omdat die verlieslatend is”. De luchthavendirectie wil niet reageren op de aantijgingen.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 09/05/2019, p. 5 en D.Z. kust; 10/05/2019, p. ([78] = West-Vlaanderen).

Einde mei 2019: *Nieuwe terminal voor zakenvluchten in Oostende [geopend].*

Door het “North Sea Aviation Center” (NSAC) voor zaken- en privévluchten: er vliegen meer privéjets op Oostende dan voorheen en die groei vergt een aangepaste infrastructuur.

Voor “luchthaven Oostende- Brugge” vormen de zakenvluchten een derde pijler. We hopen dat dit extra jobs oplevert. Er is ook ruimte voor het onderhoud van vliegtuigen op de nieuwe terminal; ook de catering aan boord wordt vanuit de terminal verzorgd. Etc.

BRON: D.Z. Kust; 31/05/2019, p. [63]: ill. en HLN, ed. west- en middenkust; 28/05/2019.

Juni 2019: W.J. Van Ekert: *“Voor sommige personeelsleden betekent de verhuizing een langere verplaatsing”.*

In Oostende wordt een gedeelte van het vliegveld voor Defensie voorbehouden en er zou ook een volledig nieuwe infrastructuur komen (...). De luchthaven van Oostende biedt heel wat mogelijkheden. Bovendien is de infrastructuur in Koksijde verouderd. Eén van de problemen van Koksijde is de lage instroom aan personeelsleden. Etc.

BRON: NT-magazine: het blad voor de Openbare sector; nr. 26, juni 2019, p. 18-19: ill.

01 juni 2019: *Stewardess mag een maatje meer hebben.*

Reisorganisatie TUI heeft haar vacatures aangepast, na klachten over een opmerkelijke vereiste voor de "cabin crew": van vrouwelijke sollicitanten werd verwacht dat zij maximaal "kledingmaat 40" hadden. Het bedrijf heeft zich verontschuldigd en stelt nu dat ook vrouwen met een grotere maat welkom zijn. De voorschriften zijn ooit voortgekomen uit veiligheidsoverwegingen, zo klinkt het (sic).

BRON: Zeno: magazine; 01/06/2019, p. 50.

05 juni 2019: *Vliegverbod voor "737 MAX" kost de Duitse touroperator "TUI" 300 miljoen euro...*

TUI is een van de grootste gebruikers in Europa van dit toestel, met in totaal 15 vliegtuigen. Ook de vier in de vloot van de Belgische maatschappij TUI fly staan op het tarmac. Wordvoerder P. Demeyere: *"We hebben er dus voor gezorgd dat we vervangtoestellen hebben"*. Etc.

BRON: H.N.; 05/06/2019, p. 18 en 01/07/2019, p. 12.

07 juni 2019: *Nu ook "Falcon 20" in VLOC-vloot: studenten demonteren vliegtuig en steken het zelf weer in elkaar.*

Studenten "vliegtuigtechnieken" van "Petrus & Paulus West"-scholen. Het VLOC (= Vlaams Luchtvaartopleidingscentrum) krijgt het toestel in bruikleen van de federale politie. Het zal niet meer vliegen, maar wel ingezet worden voor praktijklessen in het VLOC dat vlak bij de luchthaven gesitueerd is en dat onderdak biedt aan zo'n 200 studenten uit diverse luchtvaartopleidingen. Etc.

BRON: D.Z. kust; 07/06/2019, p. 10: ill.

08 juni 2019: *De Russische luchtvaartmaatschappij "POBEDA" trekt, eind juni, een streep onder de verbinding "Oostende-Moskou".*

Omdat de ticketverkoop voor de zomermaanden tegenvalt (sic). "Luchthaven Oostende" hoopt nu dat de schrapping van de route tijdelijk is.

Oostende boert goed als vertrekluchthaven voor zonzakanties, maar citytrip bestemmingen nemen een veel minder hoge vlucht. De Russen komen nog wel terug, maar de vraag is (:) wanneer ...

BRON: HLN; 08/06/2019, p. 43 en D.Z. kust; 14/06/2019, p. 2-3: ill.

13 juni 2019: *“Werken en studeren tijdens pilootopleiding”.*

TUI fly richtte in 2017 de “pilotenacademie” op die jongeren toelaat om hun droom waar te maken, zonder de ontmoedigend hoge kosten. Oostendenaar Vincent Tourlemain (20) is een van de aspirant-piloten die, dankzij TUI, binnen twee jaar, met een lijnvlucht mag vliegen (...)

“De financiering van de opleiding komt neer op 10.000 euro per opleidingsjaar. Nog steeds amper 1/3e van de normale kostprijs van een klassieke pilootopleiding”. Etc.

BRON: D.Z. kust; 14/06/2019, p. 22: ill.

Begin zomer 2019: *stopzetting Moskou-Oostende lijnvluchten.*

“(…) Uit de hoge boekingscijfers konden we afleiden dat de route erg gesmaakt werd”, aldus CEO Marcel Buelens, “helaas, ze werd net vóór de zomer tijdelijk opgeschort. De globale problemen van “B-737 MAX”-toestellen binnen de vloot van “POBEDA” liggen aan de basis van het abrupt stopzetten van deze vluchten. Ze beschikken niet over voldoende vliegtuigen om heel hun netwerk te bedienen”.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 03/01/2020, p. 2 (sic).

CEO Marcel BUELENS

19 juli 2019: *Gedaan met drummen in de lucht: “F-16”-toestel deelt één gemaakt Belgisch luchtruim met Airbus en Boeing.*

Luchtvaartmaatschappijen klagen al lange tijd, dat ze een omweg moeten maken tussen de zones die voorbehouden zijn voor militaire oefeningen. Etc.

BRON: H.N. 19/07/ 2019, p. 2: ill.

02 augustus 2019: *Prijzen vliegtuigtickets stijgen 2 x sneller dan inflatie.*

De prijsstijgingen zijn het logische gevolg van de sterk toenemende vraag, zowel in België (+ 50 %) als wereldwijd (+ 62, 3 %).

BRON: Metro: dagblad; 02/08/ 2019, p. 5: ill. en D.M.; 02/08/2019, p. 10.

06 augustus 2019: *Meer passagiers voor luchthaven in juli, maar 1/4e minder vrachtvervoer.*

Het globale aantal zgn. “bewegingen” is lichtjes gedaald in juli (– 11,90 %).

“Dit is te verklaren door een kleiner aandeel van lijn- en trainingsvluchten. Het aantal zakenvluchten steeg in juli met 25 %. Dit cijfer ligt volledig in de lijn van de verwachtingen sinds de opening van de nieuwe “businessterminal” (...) De “on-time performance”, [[d.i.] de stiptheid waarop de vliegtuigen vertrekken, haalde in juli een score van 96,6 %; dit is een sterk cijfer voor Europese luchthavens”.

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 06/08/2019, p. 15 en D.Z. kust; 09/08/2019, p. 10.

06 augustus 2019: *Spanje wint nog aan populariteit bij Belgen.*

Is onze meest geliefde vakantiebestemming.

“Komt daarbij dat Spanje met zijn vele all-inclusive- en andere promotieformules, zeker buiten het hoogseizoen, zeer aantrekkelijk blijft. Vooral families met vaak nog kleine kinderen verblijven erin mei-juni graag 2 of zelfs 3 weken. Tijdens de zomer zijn Griekenland en Turkije dan vaak interessanter”, aldus nog de hoofdredacteur van “Travel Magazine”.

Gemiddeld blijft de Belg 8,3 dagen in Spanje.

BRON: D.M.; 06/08/2019, p. 11.

09 augustus 2019: *De Britse "The Guardian" looft Oostende als badstad.*

Deze prominente krant stelde een lijst op van zes "great beach towns in Europe", o.m. Cadiz in Spanje en Cagliari in Italië.

Ze prijst de nog overblijvende sporen van "belle-époque"-architectuur in Oostende. Evenementen zoals "The Crystal Ship" dragen bovendien bij aan de internationale status van de stad. Voor de rust en natuurpracht wordt de "Oosterover" met het fort Napoleon dan weer aangeraden.

BRON: D.Z. kust; 09/08/2019, p. 11.

21 augustus 2019: *Veel Belgen reizen anders voor klimaat.*

Via de "WES-Consumeter" (= **W**est-Vlaams **S**tudiebureau) blijkt, dat:

- 43,7 % zegt, dat het hun manier van reizen niet heeft beïnvloed;
- 18,3 % heeft zijn reisgedrag wel aangepast;
- 10,1 % gaat zelfs niet meer op reis met het vliegtuig ...

BRON: D.M.; 21/08/2019, p. 10.

23 augustus 2019: *"De keuze voor Oostende is logisch": op woensdag 28/08 grijpt laatste "Open Deur" plaats in luchtmachtbasis Koksijde.*

Zeer belangrijke, uitvoerige en geargumenteerde uiteenzetting door plaatselijk Commandant Stéphane Roobroek.. Dit krantenverslag – waaruit rijkelijk door ons geput is, gelet op het belang van de aangelegenheid, ook voor de toekomst van de Oostendse luchthaven - is van de hand van Thibaut Verhaeghe.

De luchtmachtbasis in Koksijde is, sinds 1958, een icoon: zowel voor de bewoners van Koksijde als voor de 290 mensen die al jaren op de basis werken. De basis kan helaas niet voor eeuwig blijven bestaan. In april van dit jaar 2019 gaf Defensie een persconferentie waarin werd meegedeeld dat de reddingshelikopters in 2023 zullen verhuizen naar Oostende.

Na het afscheid van de "Seaking" in maart is dit voor velen een nieuwe klap, "maar de situatie is zo aan het evolueren dat we niet anders kunnen". In de beleidsnota van Defensie werd aangegeven dat de Luchtmacht efficiënter moet werken en met minder personeel. "O.m. 2 luchthavens aan de kust op 30 km van elkaar" (!). Daarnaast zijn er nog zaken die een verhuizing naar Oostende logisch maken. Zo staan er gebouwen die dateren van de Tweede Wereldoorlog. "Tijdens de wintermaanden verbruiken de hangaars 500 liter mazout per dag om ze warm te houden. Naar verbruik van energie en milieunormen toe is dat gewoon echt niet goed", zegt Roobroek. Daarbovenop strekt de basis in Koksijde zich uit over 330ha grond, 500 voetbalvelden met andere woorden. "Dat allemaal voor 4 helikopters, dat is niet efficiënt". De keuze voor Oostende was snel gemaakt, er is dan ook geen alternatief aan de kust. "We zullen kunnen opereren vanuit nieuwe complexen, wat het aangenamer maakt voor het personeel". Daarnaast zal de luchtmacht gebruik kunnen maken van de bestaande vliegvelddiensten. "De luchthaven van Oostende beschikt over luchtverkeersleiders en brandweermannen die ook voor ons zullen kunnen opereren".

En wat met de personeelsleden? "Het zit zo", vervolgt Roobroek, "de beleidsnota van Defensie dicteert ons dat we efficiënter moeten werken met minder personeel. Daarbovenop gaat een groot deel van het personeel tegen 2023 met pensioen. In andere eenheden binnen de luchtmacht is er bijvoorbeeld een tekort aan luchtverkeersleiders; onze luchtverkeersleiders en brandweermannen zullen zeker en vast op andere basissen terecht kunnen.

De commandant van de basis beseft dat een verhuizing naar Oostende voor velen niet eenvoudig wordt. "De verdwijning van de[ze] basis wordt een klap voor velen, en daar heb ik begrip voor (...). De basis in Koksijde is een icoon aan de kust". De situatie is echter zo aan het evolueren dat er bij Defensie geen andere optie is. Daarbovenop is het nieuws van een verhuizing niet nieuw voor de 290 mensen die vandaag op de basis werken". Cdt. Roobroek schat dat er 125 van hen zullen mee verhuizen naar Oostende. "Elk jaar verlies ik ongeveer 20 à 30 mensen die met pensioen gaan, dus we zullen wel stilaan aan het juiste aantal komen voor de verhuizing".

Dat de "Open Deur"-dag in de zomervakantie plaatsvindt, is geen toeval. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk jeugd aan te trekken. "Hopelijk", besluit de Commandant, "krijgt de jeugd goesting om bij ons te komen werken".

BRON: D.Z. Kust; 23/08/2019, p. 54: ill.

30 augustus 2019: *Douane weg uit Slijkensesteenweg.*

(...) De douane verwacht in de Oostendse haven maar een beperkte impact van de *brexit*, omdat de ferrylijn naar Engeland er voorlopig niet komt.

Het team van de haven kreeg geen extra personeel, dat van de luchthaven wel (...).

BRON: D.Z. kust; 30/08/2019, p. 23: ill.

30 augustus 2019: *Wereldsterren strijken neer op het tarmac van de luchthaven.*

(...) In 1985 strijkt met het "Belga Festival" het eerste, echt grote festival neer op Oostends grondgebied. Op de terreinen van de luchthaven staan ronkende namen zoals "T.C.Matic", "The Kinks" en "ZZ Top". Er dagen zo'n 14.000 festivalgangers op.

In 1986 staan o.m. Gary Moore en Rod Stewart op het podium. In 1987 op de Oostendse tarmac: Tina Turner in een strak roodleder pakje en Terence Trent d'Arby.

BRON: D.Z. kust; 30/08/2019, p. 24.

September 2019: *Welkom BCUBE!*

Is een nieuwe cargo-afhandelaar. Deze Italiaanse nieuwkomer, BCUBE Air Cargo, is één van de toonaangevende bedrijven in geïntegreerde logistieke dienstverlening. Het bedrijf werd in 1952 opgericht door de familie Bonzano en is sindsdien uitgegroeid tot een wereldspeler (...).

'BCUBE Air Cargo' beschikt over alle noodzakelijke apparatuur om luchtvracht te vervoeren en kan alle soorten goederen verwerken. Waaronder (:) bederfelijke, farmaceutische, gevaarlijke of radioactieve producten; kunstwerken en waardevolle spullen; levende dieren; zware en grote ladingen; expresladingen; sportieve auto's; enz.

CEO Marcel Buelens: *"Wij, de LEM, zijn 5 jaar geleden begonnen en hebben toen besloten om de luchthaven te groeien: passagiersdiensten, algemene luchtvaart en cargo. Met de komst van 'BCUBE Aircargo Belgium' hebben we onze 'cargo game changer'.*

Door het verlies van onze grootste cargoklant in 2014/15 verloren 60 mensen hun baan en ik beloofde deze mensen dat ik alles in het werk zou stellen om op een dag de cargo terug te brengen naar het niveau van vroeger.

De zoektocht begon in 2017. Anderhalf jaar later ben ik erg blij dat ik deze belofte heb kunnen waarmaken en ik ben zo trots om 'BCUBE Aircargo Belgium' voor te stellen. Een organisatie van wereldklasse waarmee we hopen de 'Internationale Luchthaven Oostende-Brugge' opnieuw op de wereldwijde luchtvrachtkaart te plaatsen".5

BRON: Luchthaven buurtkrant; jrg. 1, nr. 1, september 2019, p. 8: ill.

06 september 2019: “Noordzee Vliegclub” gooit deuren open: astronaut Frank De Winne eregast. Met een aantrekkelijk programma op en in de nabijheid van de Oostendse luchthaven hoopt de vliegclub heel wat luchtvaartfanaten te lokken (...). De vliegclub organiseert ook een Fly-in voor piloten en andere vliegclubs uit binnen- en buitenland op “Apron 3” van de luchthaven. Met “NSAC” heeft de luchthaven er een gloednieuwe terminal voor “General Aviation” bij. Met de “Fly-in” wil men de “General Aviation”-ambities van de luchthaven kracht bijzetten. Etc.

BRON: D.Z. kust; 06/09/2019, p. 27 en Tips, ed. kust; 12/09/2019, p. 65.

07 september 2019: *Dubbel zo veel mensensmokkel op luchthavens.*

In 2018. Het gaat over alle Belgische luchthavens met een “Schengenstatuut”, zoals dat in Charleroi, Luik, Deurne en Oostende. Maar de meeste gevallen vonden plaats op Brussels Airport. De forse toename is volgens Pieter De Crem, de federale minister van binnenlandse zaken, deels te wijten aan de screening van passagiers die sinds april 2018 gebeurt.

BRON: D.M.; 07/09/2019, p. 8.

12 september 2019: “Aerocircular” ontmantelt vliegtuigen.

“Aerocircular N.V.” en “Lufthansa Technik AG” hebben een raamovereenkomst ondertekend om vliegtuigen te ontmantelen in Oostende. Het eerste vliegtuig van het type “Airbus A320” landde, begin juli al, te Oostende; een tweede “A320” wordt eind oktober verwacht. De vliegtuigen zullen ontmanteld worden in een nieuwe loods, die bijna voltooid is, op de Oostendse luchthaven.

BRON: Tips, ed. kust; 12/09/2019, p. 29: ill.

24 september 2019: *Monopolie wenkt voor “TUI”. Lees: prijzen omhoog?*

Als straks ook de Belgische tak van “Thomas Cook” over de kop zou gaan, blijft er in België nog maar één grote speler over: “TUI”. *Én: een monopolie staat doorgaans gelijk aan hogere prijzen.* Experts menen [nochtans]: *“Toch lijkt dat in dit geval niet aan de orde”.*

“Want, zelfs dan, mag TUI nog altijd niet al te gek doen. Niet met zijn pakketreizen en al zeker niet met de prijzen van vluchten”, aldus een reisspecialist.

Tui zelf zegt geenszins van plan te zijn om de situatie te gelde te maken. Woordvoerder P. Demeyere: *“Een onmogelijke zaak; wij zijn maar een klein land”.* Etc.

BRON: HLN; 24/09/2019, p. 3.

27 september 2019: *Luchthaven brengt buurtkrant uit.*

Een primeur voor de luchthaven van Oostende, die zo de buurtbewoners wil informeren over wat er reilt en zeilt.

De allereerste editie van wat heet: “Luchthaven buurtkrant” telt op papier 8 bladzijden, verschijnt 2 x per jaar en bevat zelfs een wedstrijd met te winnen prijzen én een babbel met dhr. Marcel Buelens, sinds 2013 CEO van de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge. Zie ook: www.ostendairport.aero/buurtinfo/

BRON: D.Z. kust; 27 september 2019, p. 15.

September-oktober 2019: Kies de juiste luchthaven: 4 budgettips.

Ook de kleinere Belgische luchthavens hebben hun troeven. Zaventem en Charleroi zijn vaak de eerste keuze. Maar de alternatieve bestemmingen die je rechtstreeks en vaak goedkoper vanuit Antwerpen, Luik en Oostende kan aanvliegen, zijn niet min. Ga eens kijken op: www.luchthaven-antwerpen.com; www.liegeairport.com en www.ost.aero

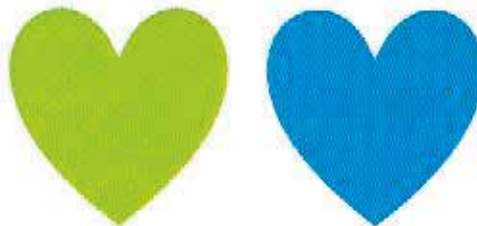
BRON: Touring: magazine; nr. 254, sept.-okt. 2019, p. 7.

family focused

customer friendly

business oriented

service minded

Fast check-in
and excellent
punctuality

Easily accessible
and
affordable parking

Enjoy a refreshing
and delicious
snack

Go ahead and enjoy your flight!

#FLYRELAXFLYREGIONAL

01 oktober 2019: *“Thomas Cook België” definitief over de kop.*

De 91 vakantiewinkels waren nochtans winstgevend, maar de nauwe banden met de verlieslatende moedergroep betekenden het doodvonnis voor het bedrijf (...) Omdat het bedrijf struikelt over een acuut tekort aan cash, kunnen medewerkers maximaal rekenen op een ontslagvergoeding van 25.000 euro. Etc.

BRON: HLN; 01/10/2019, p. 1 en 39: ill.

01 oktober 2019: *“TUI zal hier niet van profiteren om de prijzen te verhogen”.*

Toerisme-expert Karel Ooms meet de schade op na het faillissement van “Thomas Cook”.

– “Omdat alle activiteiten bij 'Thomas Cook' verstrengeld waren, geraakte ook de Belgische poot in de problemen. Maar 'TUI' lijkt me wél gezond”.

– Wie vult de leemte in die 'Thomas Cook' achterlaat?

Dát is de hamvraag, natuurlijk. Een deel zal door “TUI” ingepalmd worden. Anderzijds, mensen zullen nu sneller zelf online een reis boeken. Reislustigen zullen voortaan misschien liever met de auto [of trein]] op vakantie gaan (...) Ook luchtvaartmaatschappijen zullen moeten uitkijken naar nieuw cliënteel (...) Wie het beste antwoord biedt op de nieuwe noden, zal de slag om de reiziger winnen (...) *Pakketreizen à la carte*: daar ligt wellicht wel de toekomst (...) Het blijft de vraag of klanten over tien jaar nog zullen boeken bij een touroperator ...

– Worden vakanties nu duurder?

'TUI', ze zullen hun prijzen niet plots verhogen (...) Doen ze dat tóch, dan dreigen ze klanten te verliezen. Die hun vakantie online zullen zoeken bij buitenlandse touroperators. Zonder bescherming van het “*Garantiefonds Reizen*”. Etc.

BRON: Dag allemaal: gezinsweekblad; nr. 40, 01/10/2019, p. 144-145: 4 ill.

07 oktober 2019: *Luchthaven beleeft “drukste zomer ooit”.*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Passagiers</u> : juli, aug., sept. = ...	180.785	173.347
	(+ 4, 29 %)	
<u>Vracht</u> : ..... januari-september =	– 14,7 % t.o.v. 2018	

Daarenboven haalde de luchthaven voor september opnieuw een hoge score op vlak van “stipte vertrekken”: 96, 9 %. Een cijfer waar menig luchthaven kan van dromen!

BRON: HLN, ed. oostkust-westkust, middenkust; 07/10/2019, p. 16.
D.Z. kust; 11/10/2019, p. 18.

10 oktober 2019: *63 filialen “Thomas Cook” gered.*

De Spaanse reisorganisatie “Wamos” neemt 63 van de 91 Belgische filialen van “Thomas Cook” over. Dankzij de overname kunnen bijna 200 personeelsleden alsnog aan de slag blijven, twee weken nadat “Thomas Cook Retail België” het faillissement had aangevraagd. “Thomas Cook België” stelde zowat 500 mensen te werk. De winkels die een toekomst krijgen onder “Wamos”, zouden verspreid zijn over het hele land. Etc.

BRON: H.N., ed. Oostende Westhoek; 11/10/2019, p. 1 en 10.

21 oktober 2019: *Akkoord over overgenomen 62 “Neckerman”-reisbureaus.*

Dat hebben de overnemer, nl. de Spaanse reisorganisatie “Wamos”, en de vakbonden bevestigd. “Wamos Benelux” zal – onder de merknaam “Neckerman” – pakketreizen, hotelverblijven, vliegtickets en rondreizen aan de man brengen van andere spelers zoals “Corendon”, “Pegase”, “Club Med” en “MasterFly”.

BRON: Metro: dagblad; 21/10/2019, p. 7: ill.

26 oktober 2019: *“TUI fly” vliegt vanaf paasvakantie 2020 op Murcia.*

Alwaar op woensdag en zaterdag wordt gevlogen (...) Een ticket naar Murcia (Spanje) valt te boeken vanaf 59,99 euro.

Goed nieuws ook voor het hoogseizoen: in juli en augustus zijn de vluchten naar Tenerife en Gran Canaria gegarandeerd rechtstreeks.

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 26/10/2019, p. 40 en D.Z. kust; 01/11/2019, p. 17: ill.

13 november 2019: *Luchthavenvervoer "RODI":*

Scherpe prijzen, alle luchthavens (Etc.).

BRON: De Streekkrant, ed. middenkust-Blankenberge; nr. 46, 13/11/2019, p. 1.

13 november 2019: *Haven Oostende wil ook inzetten op 'drones'.*

Haven Oostende heeft "Ostend Dronehub" opgericht.

Samen met het Economisch Huis, Rebo, DE LUCHTHAVEN, hogeschool Vives en het VLOC (= Vlaams Luchtvaart Opleidingscentrum). De zes partners willen bedrijven die dronediensten aanbieden, koppelen met firma's die dronediensten nodig hebben. Verder leggen ze zich toe op onderzoek. "We willen een pioniersstad zijn", aldus de schepen voor lokale economie. Etc.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 13/11/2019, p. 5 en D.Z. kust; 15/11/2019, p. 13.

15 november 2019: *Beste oktobermaand ooit op luchthaven.*

Opnieuw een record gebroken:

<u>2019</u>	<u>2018</u>
Passagiers: 40.818	37.580, hetzij een groei van 8,6 %.

BRON: D.Z. kust; 15/11/2019, p. 15.

19 november 2019: *Toekomst luchthaven verzekerd na Europese beslissing.*

De "Europese Commissie" oordeelt, dat de overheidssteun niet marktverstoring werkt én dat de luchthaven bijdraagt aan de ontwikkeling van het Vlaams Gewest en aan de lokale tewerkstelling. Met 633 voltijdse equivalenten en een jaarlijkse toegevoegde waarde van 37,1 miljoen euro. De luchthaven biedt momenteel tewerkstelling aan 633 medewerkers. Etc.

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 19/11/2019, p. 15 en H.N., Oostende Westhoek; 20/11/2019, p. 2.

20 november 2019: *Gevraagd, een jong gepensioneerd chauffeur voor luchthavenvervoer.* Etc.

BRON: De Streekkrant, ed. middenkust-Blankenberge; nr. 47, 20/11/2019, p. 1.

21 november 2019: *"Hier worden per jaar 25 vliegtuigen ontmanteld": "Aerocircular" opent gigantische loods op luchthaven.*

De hal is 4.500m² groot en 17m hoog; perceel: 1,2hectare. Kostprijs: 4,5 miljoen euro. Jobs: zo'n 30-tal.

Deze materialen worden gerecycleerd:

- rubber van banden (voor sportvloeren);
- koper uit kabels;
- brandwerende kevlar. Etc.

BRON: HLN, ed. west- & middenkust; 21/11/2019, p. 16: ill.

Einde november 2019: *Luchthaven nu al voorbij passagierspiek van 2016.*

- Dit jaar t/m november: 436.108 passagiers (dit zijn er nu al meer dan in het volledige jaar 2016 [= door de aanslagen op Zaventem] en 10 % hoger dan in 2018. Etc.
- zakenvluchten: namen toe met bijna 30 %.
- cargovolume: - 16 % t.o.v. 2018. Etc.

BRON: D.Z. West-Vlaanderen; 06/12/2019 en D.Z. kust; 06/12/2019, p. 15.

12 december 2019: *Contract met TUI meteen opsteker voor nieuwe CEO "Brussels Airlines".*

"TUI" huurt de komende maanden een "Airbus A320" met bemanning van "Brussels Airlines", die het met eigen cabinepersoneel van "TUI fly" zal aanvullen.

Voor "Brussels Airlines" is de samenwerking een opsteker. Immers, ze werkte tot dusver nauw samen met touroperator "Thomas Cook".

BRON: HLN; 12/12/2019, p. 34.

Midden december 2019: *“Aerocircular” opent loods op luchthaventerrein.*

De nieuwe loods is gelegen langs de Rolbaanstraat aan de luchthaven. Ze is 4.500m² groot en 17 m hoog.

“Aerocircular” investeerde 4,5 miljoen euro in hun vestiging in Oostende. Er zullen zo'n 35 mensen werken. Het is de bedoeling om 15 (sic) vliegtuigen per jaar te ontmantelen.

BRON: Tips, ed. kust; 19/12/ 2019, p. 31: ill.

26 december 2019: *Opvallend kunstwerk in luchthaven.*

Een opvallend vliegtuig, van de hand van Benedetto Criel (en) geïnspireerd op een model-bouwkits, kijkt voortaan uit over de terminal. Het kunstwerk bestaat uit hout, staal, aluminium, plastic en grafiet. Volgens de artiest is dit vliegtuig een eerbetoon aan de wereld van de aëronautiek/aeronautica, waar geschiedenis en esthetiek elkaar ontmoeten.

Het kunstwerk staat op het platform in de centrale vertrekhal. Het werk wordt te koop aangeboden.

BRON: Tips, ed. kust; 26/12/2019, p. 5: ill. en D.Z. kust; 20 (sic)/12/2019, p. 15 (sic): ill.
H.N., katern Oostende Westhoek; 03/01/2020, p. 2: ill.

26 december 2019: *Restaurant “Runway26=08” te Oostende vraagt per direct een zelfstandig werkend kok.*

(Reclame:) Het restaurant en brasserie is gevestigd in een karakteristiek pand langs de start- en landingsbaan (...) Bijzonder aan deze locatie is niet alleen het indrukwekkende uitzicht, maar ook het rijke verleden. Etc.

BRON: Tips, ed. kust; nr. 52, 26/12/2019, p. 30.

03 januari 2020: *Record bij passagiers, minder vracht: luchthaven verwelkomde in 2019 meeste reizigers sinds 1966.*

Passagiers: liefst 457.423! Op maart en april na werd het record aan reizigers elke maand verbroken.

Cargotrafiek: blijft onder druk staan, met 10,7 % minder vracht dan 2018. 2019: 24.757 ton.

CEO M. Buelens: *“We zetten met deze cijfers het beste jaar neer sinds 1966 met bijna 5.000 passagiers extra. Alleen 1965 met 466.427 en 1964 met 485.534 passagiers doen nog beter. Een mooie uitdaging”.* Etc.

BRON: H.N., katern Oostende Westhoek; 03/01/2020, p. 2: ill. en D.Z. kust; 10/01/2020, p. 30.

15 januari 2020: *Ontzettend geldverlies voor TUI.*

Oliver Lackmann, topman bij de Duitse tak van TUI, zegt dat het aan de grond houden van de “Boeing 737Max” zijn bedrijf honderden miljoenen tot een half miljard euro kost. TUI heeft een 20-tal “737 Max”-toestellen besteld, maar die mogen nu al bijna een jaar niet vliegen.

BRON: D.M.; 15/01/2020, p. 11.

17 januari 2020: *“Hillman Travel” heropent 18 “Thomas Cook”-winkels.*

Deze nieuwe reisonderneming die in oktober 2019 een deal sloot met de curatoren van “Thomas Cook Retail België”, wil 18 reishandels winkels heropenen. In Vlaanderen en in Wallonië zullen zowat 25 personeelsleden onder de nieuwe naam reizen verkopen. Etc.

BRON: D.M.; 17/01/2020, p. 11 en HLN; 17/01/2020, p. 34.

CAFE
Leopold

NIEUW - NOUVEAU - NEW

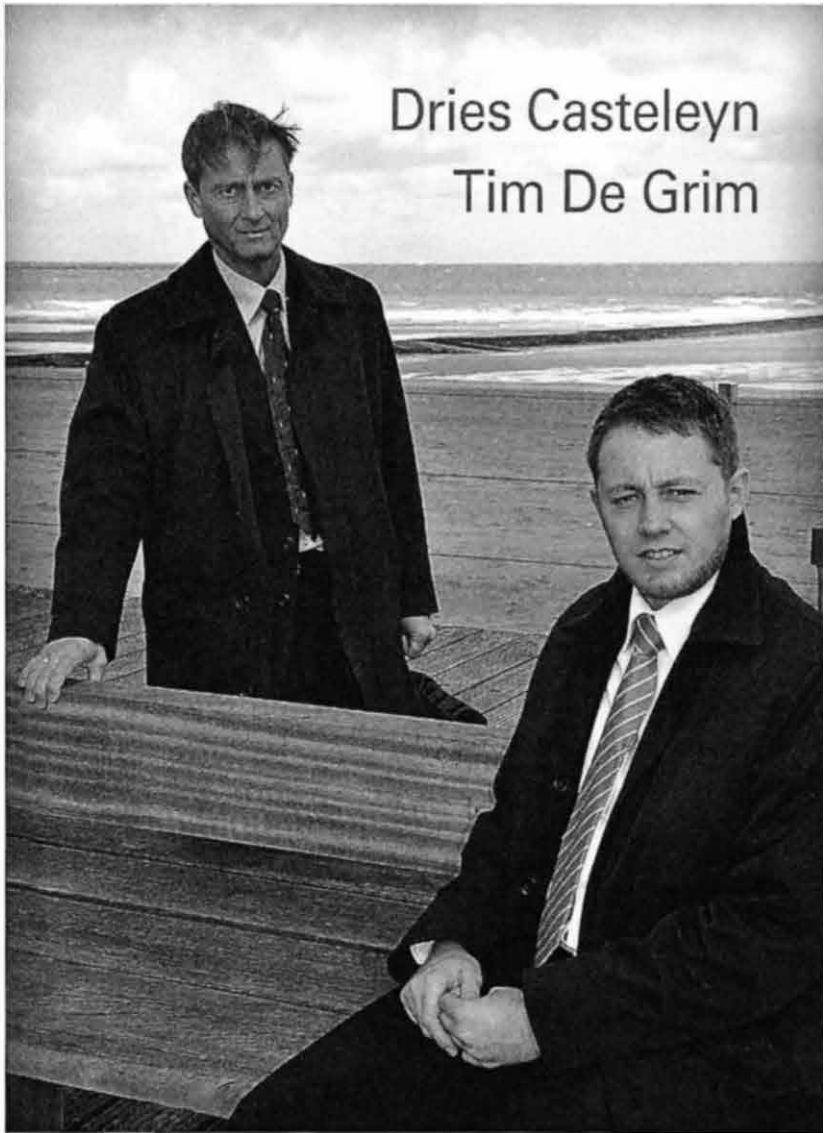
**CAFÉ
OP DE ZEEDIJK**

**BAR
SUR LE FRONT DE MER**

**BAR
ON THE SEAFRONT**

**ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506**

Dries Casteleyn
Tim De Grim

WINKEL

Torhoutsesteenweg 160 - 8400 OOSTENDE

FUNERARIUM

Torhoutsesteenweg 173 - 8400 OOSTENDE

T 059 44 80 84

www.uitvaart-oostende.be